

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 17

Ljubljana,
21 aprila
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Zaključci II redovne glavne skupštine Saveza SKJ

II redovna glavna godišnja skupština Saveza SKJ, u svom zasjedanju od 10 o. m. u Beogradu, donela je po pitanjima i predlozima iznetim na skupštinskim pretkonferencijama od 9 i 10 o. m. sledeće zaključke:

U pogledu predloga župe Mostar o plaćanju prinosa za ozledni fond skupština je donela zaključak:

1) Treba povratiti uplaćene potpore od društava, koja su ih uzela iz fonda, a koja nisu udovoljila svojim obavezama prema fondu. U svemu ima se postupiti po § 1 Pravilnika.

U vezi s izveštajem gospodarskog oteška skupština je jednoglasno zaključila:

2) Obzirom na potrebu pregleda rada slepskog odbora o sletu 1930 g. izabire se komisija, u koju se određuju braća: dr. Milan Metikoš, dr. Bogdan Vidović, Miha Petrović, Mirko Gorišek, Vlado Veselić, Milan Sterlekar, Milivoje Jelčić i Pavao Ratković, a obzirom na to što se imaju i račun da ispituju određuje se, da se ovogodišnji izveštaji prime s rezervom od svršetka rada navedene komisije, što će se konačno izvestiti u izveštaju u bilansi za 1932 godinu.

U vezi pretresa budžeta, skupština je zaključila:

3) Budžet se prima, ali s odlukom naređenja savezne uprave, da ovaj budžet, iako se ovako ostvari, ima bezuslovno sniziti u granicama mogućnosti.

4) Da se održa tečaj za laku atletiku od 17 do 31 jula. Svaka župa ima da pošalje po dva učesnika; za jednoga snosi trošak Saveza, a za drugog župa (po 750—Din).

5) Svako društvo koje ima mogućnosti neka pokuša da u nastupajućem letu nauči plivanju što više članstva, naraštaja i dece. Župe neka izvrše do 31 jula takmičenja u plivanju, a od 1 do 13 augusta da se održi savezni tečaj za učitelje plivanja, 13 i 14 augusta savezna takmičenja u Beogradu.

6) Da se održi tečaj za decu i naraštaj u Ljubljani u drugoj polovini augusta, i to pod istim uslovima kao i tečaj za laku atletiku.

7) Da se održi sastanak župskih načelnika i načelnika i T. O. Saveza početkom oktobra radi dogovora o radu o novim smerovima, koji se imaju uvoditi u Sokolstvo i o međusloveskim takmičenjima, koja bi se održala 1933 god.

8) Da se održi savezna takmičenja u odbojci prvo po okružjima i župama, a 18 septembra za članove i muški naraštaj u Beogradu, za članice i ženski naraštaj u Novom Sadu.

9) Da se održe savezna smučarska takmičenja, o čemu će bliže odredbe doneti savezna načelnik.

10) Da se 1933 godine u vezi sa pokrajinskim sletom u Ljubljani i proslavom 70-godišnjice I jugoslovenskog Sokolskog društva održe međusloveska takmičenja.

11) Da se održi pokrajinski slet prilikom 70-godišnjice osnivanja I jugoslovenskog Sokolskog društva u Ljubljani, koji će biti obavezan za župe Dravske banovine i susedne župe: Varaždin, Zagreb, Karlovac.

U vezi s ovom tačkom, a po predlogu Sokolske župe Ljubljana, skupština zaključuje:

12) Da se ovaj slet obavi u administrativnom i finansijskom pogledu pod vodstvom Sokolske župe Ljubljana.

13) Prima se od načelnikstva Saveza predloženi pravilnik za učesnike na sletu u Pragu. (Objaviće se u narednom broju lista, Ur.)

14) Izborna takmičenja za prvenstvo SSS imaju se održati 28 i 29 maja, kako za pojedince tako i

za vrste, a zajedničko treniranje za pojedince održaće se do 27 juna, za vrste od 20 juna do odlaska u Prag. Za stafetno trčanje izborna takmičenja održaće se u Beogradu, Zagrebu, Ljubljani i Sarajevu na 100 i 75 metara do 12 juna, a konačno najbrži takmičari izabraće se 19 juna te će se njihovo treniranje obaviti od 20 do 26 juna. Prijave za prvo izborna takmičenja primaju se do 15 maja.

15) Takmičenju u odbojci za prvenstvo SSS učestvovala lanjski prvaci, a to je župa Maribor.

16) Na takmičenja COS pristupiti se samo oni, koji kod nas najkasnije do 12 juna postigne 75%.

Po predlozima saveznog TO doneseni su sledeći zaključci:

17) Iznos od 400.000—Din, predviđen u budžetu Ministarstva za fizičko vaspitanje naroda kao pomoć učesnicima u Pragu ima se razdeliti kao potpora za 700 članova i 300 članica, 70 muškog i 70 ženskog naraštaja, računajući po polovinu potrebnog troška, t. j. po 350 Din. Podela se prepušta saveznom načelnikstvu po predlogu župskih načelnika.

18) Trake, koje se nalaze na desnom ramenu na odorama, premeštaju se na levo, pošto je to zgodnije kad se nosi prebačena surka.

19) Za laku atletiku propisuje se naročito odelo, t. j. isto kao do sada, samo umesto dugih hlača propisuje se bele kratke. Dovoljava se upotreba »sprinterica«. Za članice kao i dosad samo bez suknje.

20) Trube načelnika seoskih sokolskih četa ne više više na crvenoj već na plavoj vrpici.

21) Propisuje se obavezan znak, koji će nositi Sokoli smučari na levoj ruci.

22) Naraštaj u buduću vodi se od 14 do 18 godine umesto od 12 do 18.

23) Prednjacima se podeljuje pravo da mogu za počinjene pogreške i kršenje discipline kažnjavati vežbače ukorom i eventualno udaljenjem sa časa ili uopšte sa priredbe.

24) Savez ima da ishodi dopust onim vojnicima, koji su stupili u kadar aprila t. g. te da ne moraju u Prag ići kao vojnici, već sa svojim društvima kao Sokoli.

25) Preuređuje se odelo za decu na način, da muškarci mogu nositi otvorene košulje s kratkim rukavima do lakta i kratke čarape. O detaljima u ovom pogledu rešuje specijalni odbor.

Predlog župe Zagreb, da se § 14 tačka 7 župskih pravila izmeni u smislu imenovanja uprave župe po glavnoj skupštini i to sa mandatom na tri godine, otpada, jer je vezan donetom skupštinskom rezolucijom (vidi 16 br. »Sok. Gl.« od 14 aprila o. g. str. 3 ad »Zaključak«).

Predlog župe Bjelovar u smislu revizije Zakona o osnivanju Sokola kraljevine Jugoslavije otpada, jer je rešen donetom skupštinskom rezolucijom. U pogledu predloga župe Bjelovar glede podelu banovinske pomoći, usvaja se predlog savezne uprave, koji glasi:

26) Ovo pitanje rešeno je »Pravilnikom o podeli i upotrebi državne i banovinske pomoći« (Vidi »Organizaciju« str. 72). Uprava Saveza posvećivala je ovom pitanju najveću pažnju i sa svoje strane poduzimala sve, da se ovo pitanje pravedno reši po sve župe. U tu svrhu upućena je Ministarstvu unutrašnjih dela predstava, u kojoj su izneti svi slučajevi, koji su oštetili sve pojedine župe i zamolilo se, da bi Ministarstvo izdalo naređenje banovinama, da one kod razdobe pomoći uvažavaju pravilnik Saveza.

Kako je predlog župe Bjelovar nemotivisan, ista se poziva, da taj svoj predlog detaljno mo-

tivisan predloži naknadno upravi Saveza, a ova ima po njemu doneti svoje rešenje.

U pogledu predloga iste župe o izmeni sadanje odore konjaničkih Sokola prima se predlog savezne uprave, koji glasi:

27) Uprava Saveza mišljenja je, da se i ovaj predlog ne može raspraviti, jer je nemotivisan, a osim toga pre nego se raspravi bilo koji predlog za izmenu sokolske odore, a prema staroj praksi, treba o tome da svoju odluku donese načelnikstvo Saveza, koje to predlaže zboru župskih načelnika i načelnica; a temeljem predloga ovoga foruma povada se rasprava na glavnoj skupštini Saveza, koja donasa definitivnu odluku. Zato se pozivlje bratska župa da svoj predlog, motivisan, upravi upravi Saveza, odnosno načelnikstvu, koje će po ovome doneti svoje rešenje.

U pogledu predloga iste župe o osnivanju konjaničkog oteška SKJ, prima se predlog uprave Saveza, koji glasi:

28) Predlog je nemotivisan. Međutim konjanički otešci u našoj organizaciji postoje pa je za njih propisan i naročiti pravilnik (vidi »Organizaciju« str. 189). U koliko bratska župa misli na neke promene u organizacionom pogledu, to uprava Saveza predlaže, da župa predloži Savezu, odnosno saveznom načelnikstvu, svoj motivisan predlog, koje će o tome doneti svoje rešenje.

U pogledu predloga župe Cetinje prema kojemu njena društva Budva i Prčanj mole da se onamo odredi letovalište za Savez i župu, te da se to preporuči svim bratskim župama, skupština je usvojila sledeće gledište uprave Saveza:

29) Uprava Saveza pitanju letovanja i taborenja posvećuje najveću pažnju i stalno naglašava da sve bratske jedinice, sram svojih materijalnih mogućnosti, godimice sprovadaju jedno i drugo. Propisativni, da se ovo ili ono mesto određuje za letovalište nemoguće je, jer kod toga treba uvažiti svu silu obzira: kao daljinu puta, mesne prilike (nastambu, prehranu), a u prvom redu finansijske mogućnosti.

Uprava Saveza nastoji da dođe do stalnog letovališta — jednog na moru, jednog u planinskom kraju — koja bi u neku ruku bila sokolski sanatoriji. Ima u tu svrhu izrađenih nacrti (Crikvenica, Brdo), ali nedostatak finansijskih sredstava ne dozvoljava da se pristupi realizaciji ove zamisli.

Inače svakoj sokolskoj jedinici pušta se na volju da odredi svoje letovanje i taborenje onde, gde to najbolje odgovara njenim prilikama. Bratska društva Prčanj i Budva mogu da organizuju ova letovanja i stave ponudu svim bratskim župama, kojima se stavlja na volju, hoće li ili ne ovu ponudu prihvatiti.

U pogledu predloga iste župe, da se tehnički časopisi, okružnice i razni izveštaji štampavaju i šalju na slovenačkom narečju te da se isti pored toga treba da štampaju i pišu i na srpsko-hrvatskom, jer da ima mnogo društava, a pogotovo četa, koje ne znaju slovenački, skupština je primila sledeću izjavu savezne uprave:

30) Gradivo u tehničkim časopisima donosi se kako na slovenačkom tako i na srp.-hrvatskom. Glede okružnica i izveštaja načelnikstvo vodi računa o svemu tome što se iznaša ovim predlogom župe. Sada je uspeo da se nađe jedno stručno lice, koje će se namestiti kao stalan činovnik pri saveznom načelnikstvu, a čija će dužnost biti da se svi raspisi, izveštaji i ostalo izdaju i na srpsko-hrvatskom. Kako je pak dotično lice državni činovnik, to je zamoljeno nadležno ministarstvo, da se isti dodeli na rad načelnikstvu Saveza. Uspe li ova molba, udovoljiće se u celosti predlogu bratske župe Cetinje.

U pogledu predloga iste župe glede podelu pomoći župama i društvima, usvaja se predlog savezne uprave kao pod 26.

U pogledu predloga iste župe, da bi ona bila jedina, koja nema u Savezu svoga predstavnika te da bi se stoga isti imenovao i iz ove župe, prima se izjava uprave Saveza, koji glasi:

31) Ni jedna župa kao takova nema uopšte svoga predstavnika u upravi Saveza, jer to nije ni predviđeno u samoj »Organizaciji«. Upravu Saveza sačinjavaju lica, koja prvenstveno stalno borave u Beogradu, jer samo takvi mogu da aktivno učestvuju u celokupnom kontinuiranom radu savezne uprave. Zakonom je predviđeno da upravu Saveza sačinjavaju 15 do 25 članova. Kad bi svaka župa imala svoga predstavnika, a imamo 25 župa, ko bi onda radio potrebne poslove u Savezu, kad bi sva ta lica bila stalno van Beograda.

Iz ovoga jasno sledi, da se ovome predlogu već po samoj naravi organizacije savezne uprave ne može udovoljiti.

Ipak savezna uprava ovo pitanje studira i poradiće da se plenum savezne uprave proširi tako, da će u buduću do biti sednice zbora župskih delegata na kojima će svaka župa moći da iznese svoje želje i potrebe. Kako je s time vezana i promena Statuta, to će uprava poraditi oko toga, da se i sam Statut u tom smislu izmeni.

U pogledu predloga iste župe o smanjenju saveznog poreza, ovo je pitanje rešeno skupa s ostalim analognim predlozima o toj stvari, o čemu donasmo rešenje skupštine pod tačkom 82.

U pogledu predloga župe Celje glede obvezatnog fizičkog vaspitanja trgovačko-obrtne omladine, skupština prima predlog uprave Saveza, a koji glasi:

32) Uprava Saveza SKJ prihvaća u celosti ovu spomenicu glede obvezatnog fizičkog vaspitanja trgovačko-obrtne omladine pa predlaže da se ova spomenica uputi načelnikstvu Saveza na proučavanje i definitivni konačni predlog, nakon čega će sa svim svojim uplívom zauzeti se kod nadležnih ministarstva da dođe do realizacije ovoga predloga.

U pogledu predloga iste župe, da začlanjena društva i čete pošalju župskim upravama spisak besposlenog članstva i članova daka, koji nemaju vlastitih dohodaka za životno uzdržavanje, te da se ovlasti župska uprava da u okviru raspoloživih sredstava dodeli društvima i četama novčanu potporu do visine župskoga poreza, koji bi imalo članstvo plaćati župi i da župska uprava stavi jednaki predlog radi plaćanja saveznog poreza, odnosno potpora iz savezne blagajne, skupština usvaja predlog uprave Saveza, a koji glasi:

33) Uprava Saveza SKJ vazda je vodila računa o tome, da se onima koji su zapali u takovo stanje, da im nije nikako moguće plaćati porez, isti oprosti. Naročito je u tom pogledu izlazila u susret daciima i vojnicima, pa će to rado činiti i u buduću u svakom slučaju gde se uveri da to traži neophodna nužda. Savezna uprava zna, da su danas prilike teške i to će uvek kod opravdanih molba uzeti u obzir. Konkretno predlaže, da se ovaj predlog uputi gospodarskom otešku Saveza time, da on po njemu donese najhitnije rešenje.

U pogledu predloga župe Kragujevac, da se knjige namenjene sokolskim redovima štampaju pored slovenačkog i na srpsko-hrvatskom, taj predlog otpada, jer je raspravljen pri izveštaju uredništva »Sokolskog Glasnika«, naime jer se sve sokolske oficijelne publikacije kao i časopisi štampaju i na jednom i drugom jeziku, a tako će se postupiti i u buduću.

U pogledu predloga iste župe o potrebi sniženja cena knjiga i brošura, koje izdaje Jugoslovenska sokolska

matica, te isto tako u pogledu sniženja cena raznim formularima, prima se predlog uprave Saveza, koji glasi:

34) Uprava Saveza SKJ prihvaća ovaj predlog i stupiće u dogovor sa JSM glede utvrđenja cena njenih edicija i nastojaje u buduću, da se sve cene i docnijim edicijama određuju sporazumno, a uz najpovoljnije uvete. Razne formulare pak župe i društva mogu nabavljati u koliko ih dobiju jeftinije.

U pogledu predloga iste župe glede sniženja saveznog poreza, ovo pitanje rešeno je analogno s ostalim predlozima o toj stvari pod tačkom 82.

U pogledu predloga župe Ljubljana glede sniženja saveznog poreza, rešava se analogno s ostalim predlozima o tom pitanju pod tačkom 82.

U pogledu predloga župe Maribor glede sniženja saveznog poreza, rešava se analogno s ostalim predlozima o tom pitanju pod tačkom 82.

U pogledu predloga iste župe, da su se jedinice, koje su osnovane 1930 godine, pouzdavale da odredba § 4 »Pravilnika Sokolskog društva«, stav treći važi za celu (12 meseci) prvu godinu postojanja, pa su docnije tumačenjem Saveza, da to vredi samo za društva osnovana 1931 god. dovedena u veoma nezgodan položaj, jer ne mogu ispuniti tih obaveza prema Savezu i župi, pošto za tih prvih 12 meseci nisu od članstva ni ubirali saveznog i župskog poreza, a potpuno je isključeno da se to naknadno učini, te objektivno uzeto, nema ni opravdanja, da se čini ta razlika između jedinica osnovanih u 1930 i onih 1931 god. na štetu prvih i zato se predlaže: da se zaključak bratskog izvršnog odbora Saveza od dana 4 juna 1931 g. — tač. 3 (Sokolski Glasnik br. 26/31 str. 6) — protegne i na one jedinice, koje su osnovane 1930 god. u koliko te jedinice nisu produženje koje ranije sokolske organizacije.

35) Skupština prima ovaj predlog, koji je usvojila i uprava Saveza, time da se isti upućuje gospodarskom otešku, koji ima doneti definitivno rešenje.

U pogledu predloga iste župe, da se Savez najenergičnije zauzme za oprost svih sokolskih priredaba od svih taksa kao i taksa za prikazivanje filmova, koji služe u poučne, tehničke i prosvetne svrhe, kao i one za propagandu, skupština prima predlog uprave Saveza, koji glasi:

36) Takse za priredbe određene su novim taksenim zakonom, a glede filmskih prikazivanja imade mo načelno rešenje Ministarstva finansija br. 332444 od 7 V 1930, a na našu pretstavku br. 659 od 3 V 1930, da sokolska filmska prikazivanja, priredena u javne svrhe ne mogu biti oproštena od propisanih taksa.

Ali unatoč toga uprava Saveza najpripravnije se odazivlje ovom predlogu i poduće sve nužne korake, da udovolji potrebi iznesenoj u ovom predlogu.

U pogledu predloga iste župe, da se Savez ponovno zauzme svom energijom, kako bi se našla potrebna sredstva za saniranje zaduženih sokolskih domova, skupština prima izjavu uprave Saveza, a koja glasi:

37) Uprava Saveza SKJ i to kako vodi brigu o sanaciji sokolskih domova. U tu svrhu podela je više akcija, od kojih je bila najvažnija da se od državne hipotekarne banke dobije zajam od 25.000.000—dinar, a koji bi se isplaćivao jednim anuitetom predviđenim u budžetu Saveza. Taj prvi anuitet bio je već predviđen u prošlogodišnjem budžetu, a predviđen je i sada za narednu godinu. Za podelu ovakvog zajma dobili smo i pristanak Ministarstva saveta, no radi prilika finansijskih, koje vladaju u celom svetu, nemoguće je stvar dovršiti. No uprava Saveza stalno vodi računa o rešenju ovog pitanja, pa su savezni funkcionari i nedavno pregovarali s merodavnim faktorima državne hipotekarne banke tražeći izlaza iz

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Sednica prednjačkog zbora ČOS

Dne 9 i 10 aprila održavala se je u Pragu sednica muškog prednjačkog zbora ČOS, kojoj je učestvovalo preko 80 članova, među njima svi župski načelnici. Lep štampan izveštaj podneo je načelnik br. Aga Heller, koji sadržava pored uspeha sokolskih smučarskih takmičenja u prošloj zimi još i izveštaj o delovanju pojedinih župa. Iz tog se izveštaja vidi, da je bilo u 1931 godini u ČOS ukupno 1470 takmičenja, na kojima je učestvovalo 12.249 takmičara-članova. Sletova i javnih vežbi bilo je 1545 sa 20.329 učesnika. Nadalje priredilo se je 2283 akademije i nagovora, 1909 izleta, a 80 društava imalo je svoja letnja taborenja. Što se tiče prednjačkih škola, bilo ih je u prošloj godini u Tyrševom domu 5 četnaest-dnevnih, 1 lakootletski tečaj, 1 šestnedeljni tečaj, 1 škola za vodnike dece i jedna za sportske igre. Svega dakle 10 škola, koje je pohađalo 564 slušaoca. Učitelji ČOS su još pored toga poučavali u 9 župskih tečajeva, savezni prednjački ispit položio je 1 brat. Sokolska konjica broji u šest zbornova ukupno 40 otseka sa 2970 članova i 280 vlastitih konja. Zbor je na to po daljoj debati odobrio novi takmičarski red za članstvo, naraštaj i mušku decu. Dalje se je mnogo govorilo o takmičenjima i nastupima na samom sletu, te se je u tom pogledu stvorilo mnogo važnih i korisnih zaključaka. Istovremeno je odobren i provizorni raspored sleta, dalje način nastupa za proste vežbe, koje su izradili za članove br. Vorel, za naraštaj br. Pergl i za decu br. Sokol. Određeno je također bilo i sve potrebno za nastup starije braće s Tyrševim vežbama iz I svesokolskog sleta iz godine 1882. Ti vežbači nastupiću u obliku krsta, a svaki krak biće okrenut jednoj između tribina. Glede povorke je zaključeno da nastupe župe kao celine, dakle članovi i članice u dva odeljenja zasebno, a ne kao do sada da su članovi činili prvi deo, a članice drugi deo povorke. Oblik povorke biće u osmerostupu, u svakom zboru koraćace 200 lica. Barjaci biće na čelu svake župe. Novost biće također i to, da glazba neće svirati na samom vežbalištu, već u posebnom dvorani kraj vežbališta, a njene zvukove pojačavaće megafoni oko celog vežbališta. Rad, koji je ovih dana izvršio zbor župskih načelnika u Pragu, bio vrlo naporan i ogroman, obzirom na skori slet. Ovome zboru slediće zbor načelnika, a zatim svi organa ČOS, našto će biti u maju još i proletna sednica odbora, gde će se izvršiti biranje novog starešine ČOS.

Svi se spremaju . . .

Svojevremeno smo izvestili o delovanju češkoslovačkih sokolskih društava u poljskoj republici, te smo potcrtali, da radi u Volinji vrlo uspešno ceo niz društava, koje u njihovom radu podupire i poljska vlada. Tamo živi oko 50.000 Čeha, koji se u svojim društvima marljivo spremaju za slet. U zadnje vreme osnovano je još nekoliko jedinica i svi žele da vide veličanstveni slet u Pragu. Baš ta pripremanja za slet podvukla su tamonošnje delovanje Sokolstva, što se opaža i u tome, da će u skorajnje vreme otvoriti 3 tamošnja društva svoje sokolske domove. U Kvasilovu biće neposredno pred samim sletom veliko slavlje, jer će tamošnje društvo razviti svoj barjak, posvećen IX svesokolskom sletu.

Fond brata dra Scheinera

Sabranim novcem, koji se je sakupilo u počast na uspomenu pok. starešine ČOS dra Scheinera, odlučilo je, predsedništvo ČOS da osnuje poseban fond brata dra Scheinera, koji će služiti za širenje Sokolstva među slovenskim narodima i za studij slovenske uzajamnosti. Visina pomenu-tog fonda iznosi s pomoću ČOS zajedno 50.000 Kč, koji će još ponarasti pomoću župskih doprinosa. Iz fonda će se davati potpore za studij sokolskih pitanja među slovenskim narodima, za odnosne literarne radove i t. d.

Sastanak sokolskih redaktora u Pragu

Prvotno određeni zbor sokolskih redaktora u Pragu imao se je održati već 9 i 10 aprila, ali je bio odgođen za 30 aprila i 1 maja. Dnevni red tog zbora redaktora, kojih će biti sabrano preko 70, jer su pozvani svi članovi uredništva službenih listova ČOS, nadalje ostalog slovenskog Sokolstva, te svih župskih vesnika ČOS, biće sledeći: dne 30 aprila u 16 časova 1) Tyrševi sletovi; 2) Izveštaj o radu tiskovnog odbora; 3) Kako da se podigne župske vesnike?; 4) Tečaj za pravilan češki jezik. Navečer istog dana biće prijateljsko veče u restauraciji »Zbrojnice« u Tyrševom domu; u nedelju

1 maja nastaviće se s dnevnim redom, koji obuhvata: 1) Uspomene na dra Scheinera, kao redaktora; 2) Svesokolski slet; 3) Rad sokolskih redaktora za slet i uspeh Tyrševih proslava; 4) Sokolski izveštaji dnevnih listova i u pokrajinskoj štampi; 5) Stanovište naprama štampi, koja je Sokolstvu neprijateljska; 6) Pravilnik oteška štampice ČOS; 7) Delomični izbori. U nedelju posle podne vršiću se zajednički pregled vežbališta za svesokolski slet.

Pripreme Austrijske župe za slet

Češkoslovačko Sokolstvo u Beču i okolici, koje je združeno u Donjorakouskoj župi, a učlanjeno u ČOS, marljivo se sprema za svesokolski slet. Učestvovali ne samo na skupnim nastupima i takmičenjima, već će također nastupiti sa svojim članstvom i s posebnom tačkom. Zato se već sada vrše, a vršiću se i ceo mesec maj, razna izbirna takmičenja naraštaja i članstva. Sredinom meseca juna održaće se u Beču, na stadionu »Češko srce«, župski slet, koji će pružiti lepu sliku sokolskog rada u Beču. Preko 2000 pripadnika svih kategorija sudelovaće tom sletu i nastupiće u svim propisanim vežbama za svesokolski slet.

Prve konture sletske scene

Izvestil smo već o sadržaju velike sletske scene, koja će se izvoditi u pretsletskim i sletskim danima u Pragu. Zadnji Vestnik Sokolsky objavljuje također i podelu uloga na sva sokolska društva u Pragu. Skupno bi u sceni sudelovalo 5359 lica. Sudelovaće članstvo, naraštaj i deca iz 34 sokolska društva, razdeljeno, razume se, po broju članstva i t. d. Tako n. pr. mora Praški Sokol učestvovati sa 530 lica, Vinohrady sa 505, ostala društva razume se, točno po određenom ključu. Pored toga izdane su već i prve upute za pripremu u sceni, jer će imati svaki pojedinac tačno izradenu ulogu, koju će morati svestrano da znađe. Zanimanje za sudelovanje je u svima društvima vrlo veliko, zato se i opravdano nada, da će broj prijavljenih ne samo biti dovoljan, nego još i mnogo veći.

Cros country obiju brnskih župa

U nedelju dne 10 aprila priređena su prva zajednička takmičenja u trčanju društava iz obiju brnskih župa. Prijavilo se 44 takmičara iz 20 jedinica. Među pojedincima pobedio je brat Nemec iz Arhlebova, a u tročlanskoj momčadi Sokolsko društvo Husovice. Brojna publika pratila je takmičenje sa velikim interesovanjem.

Slet brnskih župa

Ove godine priređiću obe brnske župe dne 12 juna na velikom novom stadionu Sokola Brno I svoj zajednički slet, koji će biti pretpriprema za IX svesokolski slet u Pragu. Nastupiće preko 1000 vežbača pojedinih kategorija, pa će prema tome ovaj slet biti jedna od najvećih sokolskih priredaba u Brnu posle rata. Slet je posvećen proslavi 100-godišnjice Tyrševog rođenja.

Skupština Podiatranske župe

Dne 3 aprila o. g. održala je Podiatranska župa, jedna od najmlađih sokolskih župa ČOS, u Turčanskim Sv. Martinu svoju godišnju skupštinu, koja je pokazala, da i u Slovačkoj sokolska ideja sve više uzima razmah. Župa broji 22 društva i 3 otseka, koji su svi bili zastupani po delegatima na župskoj skupštini. Župa broji 2777 članstva (pristar od lani 128). Rad župe i društava uprkos raznih neprilika dobro se i uspešno razvija. Na teritoriji ove župe, koja broji 24 jedinice, postoje 18 orlovskih društava, 7 komunističkih i 6 društava DTJ, pored 11 skautskih, 3 streljačka, 3 konjanička i 26 sportskih klubova.

Smrt najstarijeg Sokola

Dne 28 marta umro je u Novoj Paci u 92 godini života najstariji član ČOS, brat dr. František Vana, koji je pripadao sokolskim redovima već od najmlađih godina i do pre par godina i aktivno učestvovao u sokolskom radu.

Iz Američke obce sokolske

Dne 14 marta 1892 bilo je osnova- no češko sokolsko društvo u Chicagu, koje je ove godine slavilo svoju 40-godišnjicu. Danas ima društvo svoj veliki lep sokolski dom. Koncem marta priredilo je društvo i propagandno veče za slet s predavanjem i prikazivanjem filma o poslednjem sletu.

IX svesokolski slet u Pragu

Druga etapa sokolskog stadiona

Oko stadiona koji zaprema 60.000 m² dižu se već amfiteatralno pojedine tribine. Strahovska ravnicu liči velikoj tesarskoj radionici; sa svih strana čuje se udaranje čekića radnika koji rade na podizanju tribina i oseća se miris svežeg drveta, koji širi vetar. Zatvoren krug sedišta obavlja vežbalište, samo na čoškovima nad velikim betonskim ulaznim otvorima vide se još tramovi, jer se beton zbog nepogodnog vremena polagano suši.

Na istočnoj strani, naprama glavnoj tribini, već se opažaju konture velike dvorane za glazbu, u kojoj će za vreme nastupa svirati 80 do 100 muzičara.

Ovoga puta nećemo videti otvoreni glazbeni paviljon, kao do sada, nego će to biti zatvorena dvorana, zvučno izolirana, te će mikrofon prenosi samo čistu glazbu, bez šuma koji će na sletistištu prouzrokovati brojni posetioci. Odlučilo se je za montiranje skupih zvučnika zbog toga, jer će se za ovogodišnju sletsku scenu morati upotrebiti orkestar, a što bi bilo po dosadašnjim praktičkim iskustvima u otvorenom paviljonu neizvedivo. Ovoga puta biće umesto još stotine muzičara namešteni zvučnici, koji će publici prenašati i razna obaveštenja i govore.

Pored toga, omogućiću se ovim načinom i sporazumevanje načelnikog mesta s čitavim vežbalištem i s garderobama, a time će se lakše s jedne tačke dirigovati i razvrstavanje velikih masa vežbača pri dolazu i odlazu s vežbališta.

Radovi na garderobama, koje su

grupirane sa strane ceste na kojoj će se formirati kolone vežbača za nastupe, također se privlađaju kraju. Ova cesta široka je oko 60 m i duga pola km. Sa svake strane te ceste biće 16 garderoba za 13.000 vežbača, dalje garderobe za 20.000 vežbača i za 5000 onih koji će sudelovati pri svečanoj sceni. Ova podela već sama po sebi iziskuje tačno izraden organizacioni sistem.

Ništa manju organizaciju ne zahteva i prehrana vežbača, iako se uzme u obzir, da će se veliki deo njih hraniti po restavracijama u gradu. Pored velikog broja bifeja, koji su u glavnom predviđeni za publiku, biće ovde nameštene još dve kuhinje sa 12 kotlova; i jer se računa i na skromnost vežbača, postaviće se pored kuhinja također i više stolova u redovima, kod kojih će se jesti stojeće.

Na sletistištu biće 40 prodavaonica ulaznica i to samo za stajanje, jer sedišta, kojih ima 25.000, skoro već su sva prodana u pretprodaji. Na samim tribinama biće mesta za 53.383 osobe, dok će na uzdignutom prostoru između vežbališta i tribina biti mesta za 102.580 osoba. Ovo je minimalan broj, pri kojem se računa na potpuni komoditet publike, ali se pak taj broj može lako i da povisi.

Radovi na sletistištu brzo napreduju i biće pravovremeno dovršeni, iako bi se moralo na planiranju vežbališta raditi danju i noću. Planiranju samog vežbališta, koje je od poslednjeg sleta veoma zanemareno, pristupiće se tek kad budu završeni glavni radovi na tribinama.

oma jak interes, pa se je prijavilo već svih 52 župa ČOS koje će na izložbi uzeti učešća. Za ovu izložbu interesuje se i poljsko Sokolstvo, pa će kako izgleda ovi biti sveslovenska sokolska izložba.

SITNE VESTI O SLETU

Sada, kada je sletska propaganda u punom jeku, javljaju češki listovi, da su se pojavili sletski plakati pače i u severnoj Africi, u Kairu i drugim velikim mestima, parobrodima, javnim lokalima i t. d. Za sve to postarala se je Doležalova putna kancelarija.

Za svečanost koncerte prigodom sleta bila je raspisana također i svečanostna sletska uvertira, koju bi uvek završavala ona glazba, koja bi otvorila koncert. Primljena je bila uvertira Bohuslava Martina iz Praga, koji tamo studira. Komisija za ocenu izrekla je ovaj sud: Uvertira je umetnički vrlo vredna, u obliku dobro koncipirana i izvršena te odgovara svima zahtevima svečanostne uvertirne kompozicije, pa makar da nije u svojoj celini potpuno monumentalna. Duh kompozicije je neosporno sasvim češki.

(Nastavak sa 1. str.)

situacije. Ti će se razgovori nastaviti, ali ipak konačno sve ovisi o finansijskoj mogućnosti, a to je nešto što ne ovisi o nama, već je van nas.

U pogledu predloga iste župe, da se prikupljeni novac »fonda za nabavku sprava novim društvima« razdeli pojedinim župama, prema dosadašnjim uplatama sa njihovih teritorija, i da bi bilo mnogo efikasnije, da se takvi fondovi osnuju kod pojedinih župa, skupština prima predlog uprave Saveza, a koji glasi:

38) Da se ovaj predlog uputi gospodarskom oteku Saveza, da ga on prouči i po njemu donese definitivni predlog.

U pogledu predloga iste župe, da se u buduću dele banovinske potpore na pojedine župe srazmerno broju njihovih jedinica i intenzivnosti delovanja, skupština prima predlog uprave Saveza, a koji glasi:

39) Kako je ovaj predlog u vezi s eventualnom promenom postojećeg pravilnika o podeli banovinske pomoći, predlaže se, da se isti uputi gospodarskom oteku Saveza, da ga prouči i po njemu donese definitivno rešenje, a to tim više, jer ovakva promena za ovu budžetsku godinu nije provediva, pošto su odnosi predlozi za podelu pomoći već razrađeni i odaslani banovinama.

U pogledu predloga iste župe, da Savez utiče na vodstvo Jugoslovenske sokolske matice, da bi njeno poslovanje u buduću bilo brže i urednije, svi artikli jeftiniji, a troškovi pakovanja manji, skupština prima izjavu uprave Saveza:

40) Upozoriće se JSM na sve iznesene primetbe. Glede cena prima se izjava kao pod tačkom 34.

U pogledu predloga iste župe, da se savezno poslovanje što više uprosti, kako bi poslovanje bilo jednostavnije i jeftinije, skupština prima izjavu savezne uprave, a koja glasi:

41) Jer ovom predlogu nedostaje potrebno obrazloženje i jer se u izveštaju br. tajnika i ovo pi-

Za vreme sleta, kada će toliko inozemaca i stranaca uopšte posetiti Prag, biće na stanovitim mestima Praga u velikim staklenim ormarima izloženi orijentacioni nacrti Praga, da se tako posetiocima omogući što bolje orijentiranje.

Također i češkoslovačke vazdušne pruge dozvolile su na svojim letalima za vreme sleta sokolskomu članstvu 33 postotka popusta na svim prugama, na kojima budu tada saobraćali. Isto tako imaće učesnici sleta na nekim međunarodnim prugama istog društva 25% popusta.

Iz Pariza će za sigurno doći na slet posebni vlak, jer se je prijavilo toliko učesnika. Vlak će priskrbiti putna kancelarija Cook.

Lekarska služba na sletu biće organizovana po zdravstvenom oteku ČOS, kojemu je na čelu potstarešina ČOS br. dr. Bukovsky, a poslove vodi njegov zamenik br. dr. Köller. Svakako će raditi za vreme sleta čitav niz poštovanih sokolskih lekara, da pomogne onima, koji budu primorani da zatraže lekarsku pomoć.

Sletski znak dobiju članovi Saveza Slovenskog Sokolstva isti, kao i članovi ČOS te će imati razume se i ista prava. Lužički Srbi, Bugari, poljski Sokoli iz CSR te češki Sokoli iz Nemačke dobivaju doduše isti znak, ali na slovenskoj trobojnici, s istim olaksicama, kao i drugi Slovenci. Gosti nosiće znak s belim trakom. Svi drugi učesnici i stranci dobivaju samo znakove za uspomenu.

Zahvala ČOS na pozdravima naše savezne skupštine

Na pzdavnim telegram, koji je pri likom svog zasjedanja poslala naša II savezna skupština Češkoslovačkoj obci sokolskoj, naš Savez primio je od iste sledeći odgovor:

Draga braćo i sestre!

Predsedništvo ČOS primilo je vaš krasan pozdrav sa vaše skupštine i smatra svojom dužnošću da vam se na istom ne samo najsrdačnije zahvalimo, nego i da vas uverimo o nepokolebljivom i iskrenom bratstvu čitavog češkoslovačkog Sokolstva.

Na zdar!

I. zam. starešine:

Dr. Stanislav Bukovsky.

Tajnik:

Dr. August Pechlat.

Sokolska radio - predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeće sokolsko radio-predavanje: dne 29 o. m. predavanje Poslanstva Čehoslovačke republike o temi: »Savremena Čehoslovačka«.

Predavanja održavaju se redovito svakog petka od 20 do 20.30 sati.

tanje ponovno iznaša i konstatuje da krivnjom jedinica nije došlo do zbora župskih tajnika, jer se većina njih nisu odazvala konkretnim predlozima, pozivlje se bratska župa Maribor da konkretno iznese svoje predloge, a koji će se već prema svojoj praktičnosti uzeti u obzir kod izradivanja jedinstvene administracije za sokolske jedinice Saveza SKJ.

U pogledu predloga iste župe, da se skupštini objasni, kako neke vansokolske organizacije imaju dozvolu da izrađuju i rasprodaju plakete i značke s likom saveznog starešine Nj. Vis. Prestolonaslednika, a koje su značke bile namenjene sokolskom naraštaju u spomen učestvovanja na svesokolskom sletu u Beogradu 1930 godine, skupština prima objašnjenje uprave Saveza, a koje glasi:

42) Tvorac ovih značaka pridržao je svoje autorsko pravo, te i prema ovlaštenjima s nadležnih mesta to svoje pravo prodaje može preneti i na druga lica. Ove značke samo, u slobodnoj prodaji, ne smeju a niti nose povrh lika značke kraljevsku krunu, kao one koje su podarene sokolskom naraštaju, koji je učestvovao na svesokolskom sletu u Beogradu. No uprava Saveza SKJ uvidela je u drugim slučajevima da se u reklamne i trgovačke svrhe izrabljuje slika i lik našeg starešine, kao i naziv »Soko«, pa je već poduzela shodne korake kako kod Dvora, tako u Ministarstvu unutrašnjih dela i u Ministarstvu prosvete, da se ovakvi slučajevi u buduću zabrane, jer od toga šteti ugled Sokolstva.

U pogledu predloga iste župe, da Savez što pre oštampa ili u posebnoj svesci ili u »Sokol. prosveti« spisak svih autora, muzičkih i literarnih, koje štiti zakon o autorskom pravu, a doznije da redovno objavljuje u »Sok. prosveti« nove prijavljene autore, da sokolske jedinice, zakonom o autorskom pravu, a sledećeno tome od autor-centrale i od samih autora, nebi bile onemogućivane pri priređivanju svojih javnih nastupa i ostalih priredaba, skupština prima predlog savezne uprave, a koji glasi:

43) Uprava Saveza predlaže, da se ovaj predlog ustupi prosvetnom odboru Saveza. No radi informiranosti najširim sokolskim redovima saopštavamo, da je uprava Saveza povela pregovore s »Autor-centralom« u Beogradu u predmetu naplaćivanja autorskih taksa od sokolskih jedinica prilikom održavanja društvenih priredaba.

O tome daje se sledeći izveštaj:

1) Prema izjavi general. direktora S. Bakarčića, »Autor-centrala«, koja ima isključivo zastupstvo za autorska prava u našoj kraljevini, bila bi voljna da jednim aranžmanom sa saveznom upravom reguliše naplatu autorskih taksa za sve naše jedinice na ovoj osnovi:

a) Savez SKJ uplatiće na način koji će se ugovorom ustanoviti (mesečno, tromesečno ili dr.) godišnju paušalnu svotu prema broju sokolskih društava, učlanjenih u Savezu;

b) visina ove paušalne svote ustanoviće se sporazumno;

c) pri izračunavanju te svote neće se uzeti u račun sokolske čete od kojih se autorske takse upošle neće naplaćivati;

d) uplatom paušalne svote od strane Saveza oslobođaju se sve sokolske priredbe od bilo kakvih autorskih taksa;

e) raspoređivanje uplaćene paušalne svote na pojedina sokolska društva interna je stvar samog Saveza.

2) Mišljenja smo da pri ocenjivanju ovog pitanja treba imati u vidu ove okolnosti:

a) da je dosada prilikom naplaćivanja autorskih taksa već u nekoliko slučajeva bilo neprijatnih incidenata;

b) da su mere koje Zakon o zaštiti autorskog prava predviđa u pogledu naplaćivanja autorskih prava upravo drakonske, tako da je bez prethodnog sporazuma s agentima »Autor-centrala« održavanje priredbe sa koncertnim delom upravo nemoguće;

c) da je Kr. banska uprava Dunavske banovine pod br. II/22 193 od 16 aprila 1931 izdala raspis svim sreskim načelstvima, prema kome se pre svake priredbe mora prethodno pribaviti autorska dozvola od strane »Autor-centrala«, odnosno njezinih zastupnika;

d) da se autorska taksa koja je naplaćivana od naših društava prilikom pojedinih priredaba kretala između 150 i 600 Din;

e) da je mogućnost naplaćivanja te takse u manjim mestima za »Autor-centralu« skopčano s velikim poteškoćama, jer nema svuda svojih zastupnika;

f) da bi se uplatom paušalne svote »Autor-centrali« uštedeli znatni izdaci — provizije — njezinim agentima i zastupnicima u pojedinim mestima;

g) da je prema tome pri ovom pitanju na jednak način zainteresovana i »Autor-centrala«, te se sledstveno može računati na popustljivost u njezinim zahtevima;

h) da bi ovakvim regulisanjem naplaćivanja autorskih taksa našim društvima i četama bila učinjena velika usluga, jer bi se jedanput za uvek oslo-

bodili svih sporova i neprilika s agentima »Autor-centrala«, koji su u svojim postupcima, imajući u vidu samo svoje lične interese, često upravo bezobzirni.

3) Prema tome držimo, da bi se prethodno imala doneti odluka načelne prirode: da li se načelno može primiti od strane »Autor-centrala« ponudeno paušalno ustanovljenje autorskih taksa i njihova uplata od uprave Saveza.

Tek potom, ukoliko bi se te usvojile, imalo bi se pristupiti pregovorima o visini te paušalne svote.

Koliko smo izveštani, vodi »Autor-centrala« slične pregovore i sa Savezom pevačkih društava.

U pogledu predloga iste župe, da se radi olakšanja posla u većim društvima, župama i Savezu ukinu katastar naraštaja, skupština prima predlog uprave Saveza, a koji glasi:

44) Kako se definitivno uređenje čitavog pitanja statistike i katastra upravo sada nalazi na proučavanju, kako se izradeni pravilnici upravo sada proučavaju, to uprava Saveza predlaže, da se ovaj predlog uputi statističkom odeljku Saveza i da ovaj po njemu donese svoj definitivni predlog.

U pogledu predloga iste župe, da Savez isposluje na merodavnom mestu, da se već jednom prestane s pritiskom, koji se vrši na državne službenike radi stupanja u sokolsku organizaciju kao i odnosno njihovog aktivnog sudelovanja u Sokolu, skupština prima izjavu savezne uprave, a koja glasi:

45) Uprava Saveza sama oseća svu težinu iznesenog u ovom predlogu, pa je svojim raspisima, a i pisanjem u sokolskoj štampi, neprestano upozoravala da se budno pazi na kvalitet članstva. Za ovo u prvom redu i isključivo nose odgovornost bratska sokolska društva sama, jer ona u smislu društvenih pravila odlučuju o primanju i neprimanju članstva. Zato neka bratske župe, a u konkretnom slučaju bratska Sokolska župa Maribor skrene pažnju svojim jedinicama da budu rigoroznije kod primanja članstva.

Uprava Saveza opetovano puta skrenula je pažnju na merodavnom mestu o ovakvim prijavama i naglasila da dekretirani članovi u interesu celokupne organizacije nisu poželjni. Ona će i u buduću paziti, da ne šteti kvalitet članstva, ali u traženom prvu reč imaju i opet samo društva.

U pogledu predloga iste župe, da Savez isposluje na merodavnom mestu, da se pri postavljanju kandidata i kandidatkinja u učiteljsku službu u prvom redu postavljaju oni, koji su pripadnici Sokola i koje preporučuje njihove župe, i jer će na taj način Sokolstvo dobiti mlade i oduševljene snage, kojih još uvek treba, a i oni sami dobiće zadovoljstvinu za svoje dobrovoljno pripadanje našoj organizaciji, već u mladim godinama, radi čega su možda imali neprilika u školi, a oni, koji su se kao daci držali po strani i docnije se pripadati Sokolstvu samo silom prilika, a ne iz ubeđenja, skupština prima

ovaj predlog usvojen i po saveznoj upravi time,

46) da će se savezna uprava obratiti Ministarstvu prosvete naročito pretpostavkom, da se ova opravdana želja uvaži.

U pogledu predloga iste župe, da se streljačkim osecima sokolskih jedinica daju potpuno iste pogodnosti u posluži oružja i pri nabavci municije, što ih imaju i streljačke družine, skupština prima izjavu savezne uprave, a koja glasi:

47) Osnutak streljačkih oteka predviđen je »Organizacijom« samom. Upravo sada dovršavaju se sve predradnje (nabava pušaka) za formaciju ovih oteka, a odlukom ministra vojske in mornarice streljačka odeljenja sokolskih društava uživaju iste pogodnosti u posluži oružja i pri nabavci municije, što ih imaju i streljačke družine, pa su se već i mnoga društva time poslužila. Uprava Saveza svojedobno je o tome izdala i raspis.

U pogledu predloga iste župe, za obligatno fizičko vaspitanje trgovačko-obrtničke omladine donasa se rešenje analogno predlogu župe Celje kao pod tačkom 32.

U pogledu predloga iste župe glede razrešenja stare savezne uprave i imenovanja nove, odnosno glede promene pojedinih njenih članova, to pitanje samo po sebi otpada, jer je vezano donetom skupštinskom rezolucijom, koja je obeskrepila i sastav i rad kandidacionog odbora. Glede pak imenovanja jednog predstavnika župe u saveznu upravu, prihvaća se izjava savezne uprave analogno kao pod tačkom 31.

U pogledu predloga župe Mostar, da se upotpune nedostaci Sokolskog kalendara, te da se uz državne praznike istaknu i crkveni, a također unesu i muslimanski praznici, skupština prima ovaj predlog, usvojen i po saveznoj upravi, time

48) da savezna uprava uputi uredništvo Sokolskog kalendara, da ono kod uređivanja budućeg godišta uzme u obzir želje iznesene u ovom predlogu.

U pogledu predloga iste župe, da se za hitne stvari, odnosno odgovore, koje Savez traži od župa, društava i četa, ne stavlja kratki rokovi, jer je iz tehničkih razloga nemoguće odgovoriti, skupština prima izjavu savezne uprave, koja glasi:

49) Uprava Saveza stalno pazi, da dade bratskim župama vremena, da one uzomogu prikupiti potrebne podatke i odgovore. U nekim slučajevima doista su potrebni hitni odgovori, pa ipak Savez ostaje bez ikakvog obavještenja, a što sve smeta u redovitom poslovanju. No unatoč tome uvažavamo i poteškoće s kojima se imadu i župe boriti, pa ćemo u buduću uvažiti izneseno. Ali u slučajevima hitne naravi, koje i sama uprava Saveza ne može predvideti, a kakvih će sada biti naročito pred polazak na praski slet, nemoguće je određivati kratke rokove. Tu treba da se kraj ostalih sokol-

skih vrlina pokaže i ekspeditivnost administracije sokolskih društava i četa. Molimo bratske župe da one na ovo skrenu pažnju bratskim jedinicama.

U pogledu predloga iste župe, da je potrebno da Savez izradi jedan pravilnik za putovanje i učestvovanje na sletovima, da svi članovi i uprava koji putuju na slet, moraju zajedno putovati i da se ni jedan član od svoje grupe ne sme odvajati bez obzira kakvu on funkciju vrši u društvu ili župi, i to isto treba da važi i za prenočišta, skupština prima po ovome pitanju predlog savezne uprave, koji glasi:

50) Kako je župa Mostar izradila i nacrt pravilnika za ovu svrhu, to uprava Saveza predlaže, da se ovaj nacrt odputi na mišljenje načelnikstvu Saveza, a onda organizaciono-pravnom odeljku na definitivnu redakciju.

U pogledu predloga iste župe, da pošto u današnjoj »Organizaciji« nije štampan pravilnik zdravstvenog oteka, potrebno je da se i taj pravilnik izradi i unese u »Organizaciju«, te da se uproste i liste lekarske sekcije, skupština prima izjavu savezne uprave, koja glasi:

51) Uprava Saveza izveštava, da će se neposredno iza skupštine Saveza pristupiti formiranju lekarskog odeljenja Saveza. Nacrt pravilnika postoji i pošto će proći lekarsko odeljenje daće se na definitivnu redakciju organizaciono-pravnom odeljku i objavit u »Sokolskom glasniku«. U pogledu lekarskih formulara prihvaćaju se oni koje je predložila župa Beograd.

U pogledu predloga iste župe, da Savez isposluje kod nadležnih vlasti, da sva pomoć, koju daju državne i samoupravne vlasti poljoprivrednicima kao u semenju, priplodnoj stoci, pomoć za izgradnju modernih dubrišta i t. d. ide preko sokolskih četa i to kroz njihova matična društva, skupština prima izjavu savezne uprave, koja glasi:

52) Uprava Saveza proučiće ovaj predlog, a potrebno je da se u tom pogledu pribave i stručne informacije od nadležnih ministarstava. Temeljem dobivenog poradiće se da se udovolji željama župe Mostar.

U pogledu predloga iste župe, da se dopuni 2 alineja § 4 Pravilnika sokolskog društva i da glasi ovako: Društvo mora plaćati župske i savezne pri-nose i to prvu polovinu... i t. d., skupština po ovome pitanju prima predlog savezne uprave, koji glasi:

53) Predlaže se da se predlog uputi gospodarskom odeljku Saveza i da ovaj u sporazumu sa organizaciono-pravnom odeljkom done-se definitivnu korekciju.

U pogledu predloga iste župe, da je potrebno da sokolska organizacija uzme sebi cilj i aktivan rad za narod u selu na privrednom polju, a u prvom redu brigu za poljoprivrednika, te da treba da svi sokolski faktori u tom pravcu što intenzivnije porade, jer se to nameće kao nužda novih vremena

i prilika, i ako bi tome radu smetale odredbe današnje sokolske organizacije, neka se te odredbe menjaju i saglasno sa napred istaknutim potrebama, skupština prima predlog savezne uprave,

54) da se ovaj predlog uputi odboru za sokolske čete, da ovaj sam predlog prouči i o tome dostavi izvršnom odboru Saveza svoje mišljenje, eventualni plan rada i akcije po predlogu župe. Sam pak odbor za sokolske čete proširuje se, što u nj ulaze i predstavnici i iz drugih krajeva gde ima četa, a to će biti ona lica, koja rade s četama na terenu.

U pogledu predloga iste župe, odnosno od strane društva Dubrovnik, glede izmena u Zakonu o osnutku Sokola kraljevine Jugoslavije, taj predlog otpada, jer je rešen donetom skupštinskom rezolucijom.

U pogledu predloga iste župe glede sniženja saveznog poreza, skupština donasa rešenje kao pod tačkom 82.

U pogledu predloga iste župe, da Savez otkupi sokolsku koračnicu, odnosno autorsko pravo na nju, tako da bi je smele svirati jedino sokolske glazbe, a ostale samo onda, kada predvode Sokole i time bi se izbeglo, da se sokolska koračnica svira onda gde joj nije mesto, skupština prima o ovom pitanju predlog savezne uprave, koji glasi:

55) Uprava Saveza predlaže, da se ovaj predlog odputi saveznom prosvetnom odboru, a time da muzički referent sam predlog prouči i donese konačno rešenje.

U pogledu predloga iste župe, da Savez raspíše konkurs za jedno sokolsko kolo, da bi se tako sokolske zabave otvarale sokolskim kolom, skupština na ovom pitanju prima predlog savezne uprave, koji glasi:

56) Uprava Saveza predlaže, da se predlog odputi prosvetnom odboru Saveza na daljnju nadležnost.

U pogledu predloga iste župe, da sva sokolska društva od svakoga svoga člana naplaćuju godišnje po 1 Din i tako stvore fond iz kojega bi se izdržavali siromašni naraštaji u raznim zanatskim i stručnim školama, skupština prima o ovom pitanju predlog savezne uprave, koji glasi:

57) Uprava Saveza predlaže, da se predlog odputi gospodarskom odeljku Saveza na daljnju nadležnost.

U pogledu predloga iste župe glede postupka župe Cetinje pri podeljivanju banovinske pomoći između ove dve župe, skupština prima predlog savezne uprave, koji glasi:

58) Savez obratiće pažnju nadležnima, da se pri podeli pomoći rukovode pravilnikom.

U pogledu predloga župe Niš, da se poradi kod nadležnih, da se gimnastika uvede u svim tehničkim i trgovačkim školama kao obavezan predmet i to po Tyrševom sokolskom sistemu, kako se to provoda u srednjim školama, skupština o ovome prima predlog savezne uprave, koji glasi:

PROF. BOGOLJUB KREJČIK
(Beograd):

Radio-tečaj češkog jezika

(Nastavak.)

Trideset i treći čas.

(Na Beogradskom radiu u utorak 26 aprila u 19 časova.)

Prilog vremena prošlog.

Prilog vremena prošlog gradi se kada se na osnovu načina neodređenog dodaju nastavci:

a) Za jedninu muškoga roda -v; za jedninu ženskog i srednjeg roda -vši; za množinu svih triju rodova -vše.

Ovi nastavci se dodaju ako se osnova načina neodređenog svršava na samoglasnik:

poritis = moliti; prosiv, prosivši, prosivše; dělati = raditi; dělav, dělavši, dělavše.

b) Za jedninu muškoga roda -; za jedninu ženskog i srednjeg roda -ši; za množinu svih triju rodova -še.

Ovi nastavci se dodaju ako se osnova načina neodređenog svršava na suglasnik:

nésti = nositi; nes, nessi, nessé; vésti = voditi; ved, vedši, vedše.

Prema ovome, kao što se iz gornjega može videti, prilog vremena prošlog u češkom jeziku od našeg priloga razlikuje se u tome, što:

1. U češkom jeziku prilog vremena prošlog može da ima dvojake nastavke prema tome kako se svršava osnova načina neodređenog;

2. dok u srpskohrvatskom jeziku prilog vremena prošlog ima isti oblik za sva tri roda dotle u češkom jeziku ima drugi oblik za muški rod a drugi za ženski i srednji;

3. prilog vremena prošlog u češkom jeziku ima i naročiti oblik za množinu, dok u našem jeziku ostaje prilog vremena prošlog i u množini isti.

Najveće pozorište.

Dva građanina, jedan iz Čikaga, drugi iz Njujorka, svađahu se koji grad ima veće pozorište.

„Kod nas,“ veli čikaški građanin, „pozorište je tako veliko, da još nikome nije pošlo za rukom da baci na pozornicu pokvareno jaje. Najjači ljudi dobacili su iz poslednjih redova najdalje do usred pozorišne dvorane.“

„To nije ništa,“ kaže građanin iz Njujorka, „kad kod nas neko baci sveže jaje na pozornicu, ono tako dugo leti, da stigne pokvareno.“

Neznámá slovíčka.

Divadlo = pozorište; občan = građanin; hádati se = svađati se; povídati = reći, kazati; ještě = još; podařiti se = poći za rukom; hoditi = baciti; jeviště = pozornica; shnilý, -á, -é = pokvaren, -a, -o (truo); vejce = jaje; silák = jak čovek; dohoditi = dobaciti; řád = red; nejvýše = najdalje; prostřed = sredina; hlediště = pozorišna dvorana; čerstvý, -á, -é = svež, -a, -e.

Největší divadlo.

Dva občané, jeden z Chicaga, druhý z Nového Yorku, se hádali, které město má větší divadlo.

„U nás,“ povídá chicagský občan, „je tak velké divadlo, že se ještě nikomu nepodařilo hodit na jeviště shnilé vejce. Největší siláci dohodili z po-

sledních řad nejvýše doprostřed hlediště.“

„To nic není,“ povídá Novoyorčan, „když u nás někdo hodí čerstvé vejce na jeviště, letí tak dlouho, že dopadne shnilé.“

Otázky.

O co se hádali dva občané? Co povídal chicagský občan? Co na to odpovídal Novoyorčan?

Česke řeči koje su slične po obliku našim rečima a imaju drugo značenje.

Zapověděti = zabraniti; zaraziti = zaustaviti, zabiti; zaručiti = zajamčiti; záruka = jamstvo; zástava = zalog, založena stvar; zatím = međutim; zatímni = privremeni; zátylek = kriva (kod konja); zaváditi = zapeti o nešto, zaplesti se; zázerv = zaključak.

Trideset i četvrti čas.

(Na Beogradskom radiu u utorak 2 maja u 19 časova.)

Prošasti pridev.

Prošasti pridev u češkom jeziku gradi se kada se na osnovu načina neodređenog dodaju nastavci:

-l, -la, -lo (za jedninu); -li (za množinu m. roda [za biće]); -ly (za množinu m. roda, za stvar i za ž. rod uopšte); -la (za množinu sr. roda); nésti = nositi; nesl, nesla, neslo, nesli, nesly, nesla; počítati = računati, brojati; počítal, počítala, počítalo, počítali, počítaly, počítala; zavírat = zatvarati; zavíral, zavírala, zavíralo, zavírali, zavíraly, zavírala.

Vozni red i smanjenje plata.

Kada su pre mesec dana nameštenici austrijskih železnica odgovorili na sniženje plata pasivnom rezistencijom, došla je u bečku centralu vest, da je bečki D voz imao prilikom dolaska u Linc, zadocnjenje od osam časova.

„Osam časova! Bože, Bože, šta treba da radim?“ jadikovao je šef saobraćaja.

„Ovde ništa drugo ne pomaže,“ — dodade jedan od potčinjenih činovnika — „nego da se ponovo snize plate.“

„Ali onda će vozovi da imaju 16 časova zadocnjenja,“ reče gospodin šef.

„Da, a zatim još jedamput sniziti plate dok se ne postigne punih 24 časa. No — i onda smo opet po voznome redu i niko neće ništa da primeti.“

Neznámá slovíčka.

Jízdní řád = red vožnje; zaměstnanec = nameštenik; dráha = železnica; odpověděti = odgovoriti; Vídeň = Beč; vídeňský = bečki; hlášení = vest; příjezd = dolazak; zpoždění = zadocnjenje; šef dopravy = šef saobraćaja; jiné = drugo; tady = ovde; podřízený = potčinjen; úředník = činovnik; než = nego; znova = ponovo; nikdo = niko; nic = ništa.

Jízdní řád a snižování platů.

Když před měsícem zaměstnanci rakouských drah odpověděli na snižení platů pasivní resistencí, došlo do vídeňské centrály hlášení, že vídeňský D vlak měl při příjezdu do Lince 8 hodin zpoždění.

„Osm hodin! Bože, Bože, co mám dělat?“ hořekoval šef dopravy. „Tady nepomůže nic jiného“ — dodal jeden z podřízených úředníků — „než znova snížit platy.“

„Ale pak budou mít vlaky 16 hodin zpoždění,“ povídal pan šef.

„Ano, a potom ještě jednou snížit platy, až bude dosaženo plných 24 hodin. No — a pak jsme opět podle jízdního řádu a nikdo nic nepozná.“

Otázky.

Jak odpověděli zaměstnanci na snižení platů? Jaké hlášení došlo do vídeňské centrály? Jak hořekoval šef dopravy? Co dodal na to jeden z podřízených úředníků? Co povídal pan šef? Co konečně řekl podřízený úředník?

Česke řeči koje su slične po obliku našim rečima a imaju drugo značenje.

Závět = oporuka, testament; zázvodi = takmičiti se; závoj = veo, koprena; zbořiti = razoriti, srušiti; zbroj = oružanje; zbrojiti = oružati; zbyti = ostati; zmrskat = išibati; znak = leđa, grbina; znáti se (k čemu) = priznati nešto; znáti se (v čem) = razumevati se u nečemu; zprotiviti se = ogaditi se.

Trideset i peti čas.

(Na Beogradskom radiu u petak 6 maja 1932 u 19 časova.)

Prošlo vreme.

Prošlo vreme u češkom jeziku gradi se kao i kod nas kada se uzme sadašnje vreme pomoćnog glagola *jsem* (jsem) i prošasti pridev glagola koji se menja:

Sg. 1. našel (-a, -o) jsem ili já jsem našel
2. našel (-a, -o) jsi
3. našel (-a, -o)

Pl. 1. našli (-y, -a) jsme
2. našli (-y, -a) jste
3. našli (-y, -a).

59) Uprava Saveza predlaže da se ovaj predlog otpući načelniku Saveza, da ono izradi predstavku za nadležna ministarstva.

U pogledu predloga iste župe, da se u organizaciji izvrše izmene tako, da se ukine autonomija načelnika te da ono svojim odlukama ne dezavuuje odluke uprave: Saveza, župa i društva kao njihovi tehnički upravni organi i stručni referenti za izvođenje nastave, te da se uvede jedno delovodstvo, a ne da načelnik vodi zasebno kao i prosvetar, te se usled pozivanja na brojeve unosi zabuna i gubljenje vremena u radu, koji mora biti uvek u saglasnosti sa radom uprave, skupština zaključuje.

60) da se ovaj predlog uputi organizaciono-pravnom otketu.

U pogledu predloga župe Osijek glede koncentracije narodnih snaga i rada na nacionalnom polju te da se time u vezi dokinu neke organizacije, koje imaju sličan zadatak i cilj kao i Sokolstvo, skupština prima izjavu savezne uprave, koja glasi:

61) Ovaj predlog takve je naravi, da on zadire u život naših nacionalnih udruženja, koja su u svakom pogledu legalna sa svrhom patriotskih ciljeva, od kojih su neki tako specijalne naravi, da Savez SKJ nebi iste mogao preuzeti, jer mu za to nedostaje sila. U koliko je koncentracija narodnih snaga potrebna, u toliko stoji i to, da je za uspeh opšte nacionalne stvari potrebna i podela rada. Sokolski Savez treba da sada najpre provede koncentraciju sopstvenih snaga, da sprovede sistematski rad gledom na svoje ciljeve, a tek onda da pamišlja na daljnje akcije opšteg narodnog značaja.

U pogledu predloga iste župe, da se izradi uslov za opstanak i rad u sokolskim jedinicama, te da u tom cilju treba ustanoviti neke smernice kao:

1) Koje kategorije pripadnika mora imati sokolsko društvo?

a) Nebi li bili uputno da se propiše da društvo mora imati bar dve muške kategorije?

b) Nebi li bilo uputno da se propiše da društvo može postojati ako bar ima 20 vežbača među članstvom, 10 među naraštajem i 10 dece?

c) Može li postojati društvo ako nema vežbača odnosno ako se ne održavaju — makar i privremeno — časovi vežbanja?

d) Društvo bi moralo imati prostorije za vežbanje — bar za zimu.

e) Može li društvo postojati ako prosvetni rad potpuno zataji?

f) Što se ima raditi s društvom, koje ne odgovara svojim dužnostima (ne plaća doprinosa župi i Savezu, ne plaća ozledni fond, ne šalje izveštaje o radu i kretanju članstva).

Koji maksimalni rok se može društvu postaviti da udovolji zanemarenim dužnostima?

g) U kojem vremenu treba brisati člana ako ne položi zakletvu?

h) Mogu li društva sa seoskim karakterom biti oproštena od nabave svečanog odeli ili mogu i oni imati seljačko narodno odelo?

Treba voditi računa da odrečni oblik glasi: nenašiel jsem ili já jsem nenašiel. Dakle u češkom jeziku rečica ne spaja se sa prošastim pridevom a ne kao kod nas sa pomoćnim glagolom.

U trećem licu jednine i množine prošloga vremena nema pomoćnoga glagola (*jest i jsou*).

Često puta u prvom licu jednine i množine, *iza já i my* ne upotrebljava se *jsme*:

byl jsem, já byl; byli jsme, my byli,

Diplomatska.

Praški diplomatski kor upravo napušta njegov dugogodišnji član poslanik holandske kraljeve gospodin Müller van Werendyk. Njegova poširoka figura, koja se svršava dole belim pantalonama koje spadaju kod njegovog dvora u paradno odelo, uživala je u Pragu kod svakog svečanog skupa veliku pažnju. Jedamput se međutim dogodila nesreća. Gospodinu poslaniku je pri nekoj oficijelnoj prilici bilo ukazano mesto koje mu nije izgledalo dovoljno visoko i odgovarajuće njegovom diplomatskom položaju. Zato se žalio češkim kompetentnim službenim mestima, obrazložio je svoje primedbe i svoj korak naglasio je veoma energičnim završetkom:

„Zapamtite“, upozoravao je, „kad imam bele pantalone, onda sam naša kraljica!“

Neznámá slovíčka.

Sbor = kor, hor; opouštěti = napustiti; dlouholetý = dugogodišnji; vyslanec = poslanik na strani; královna = kraljica; postava = osoba (persona), figura; rád = odlikovanje; krk = vrat; zakončen = završen; patřiti = pripadati; obřadny úbor = svečano odelo; těšiti se = radovati se;

2. Koji su minimalni uslovi za opstanak sokolske čete — prema uslovima za društva.

Skupština prima o ovom pitanju gledište savezne uprave, naime:

62) da se ovaj predlog otpući načelniku SKJ, a ono da u zajednici sa organizaciono-pravnim otketom izradi upute za osnivanje novih jedinica, a koje bi upute služile kao direktiva u ovom predmetu.

U pogledu predloga iste župe glede sniženja saveznog poreza, skupština donasa rešenje kao pod tačkom 82.

U pogledu predloga župe Sarajevo, da Savez uputi nadležnim vlastima predstavku, da se državnim činovnicima, delegatima na skupštinama župa i Saveza, podeli potrebno odsustvo, skupština je primila izjavu savezne uprave, koja glasi:

63) Uprava Saveza usvaja ovaj predlog, pa će se naročito predstavkom obratiti Predsedništvu Ministarskog saveta, a u cilju da ishodi načelno rešenje u duhu samog predloga.

U pogledu predloga iste župe, da se četama ima dati mogućnost učesća i pravo glasa na skupštinama matičnih društava preko delegata četa, te da na svakih 30 članova čete otpada po jedan delegat, a na višak od najmanje 15 članova još po jedan delegat, skupština prima o ovome gledište savezne uprave,

64) da se ovaj predlog uputi organizaciono-pravnom otketu na daljnju nadležnost s time, da organizaciono-pravni otket o tome pitanju traži mišljenje i od ostalih župa i društava.

U pogledu predloga iste župe, da se poradi na tome, da delegati društava prilikom putovanja na planarne sednice župe imaju povlasticu od 50%, jer povlastica, koja se predviđa u »Organizaciji« važi samo ako putuju članovi u grupi od 10 lica, skupština prima izjavu savezne uprave, koja glasi:

65) Uprava Saveza već je poduzela korake, da dođe do promene Pravilnika o povlaštenoj vožnji za Sokole. Izneseno u predlogu župe Sarajevo nalazi se i u predstavci Saveza, koju je uputio Ministarstvu saobraćaja. Uprava Saveza nastojće da se kod merodavnih udovolji ovom zahtevu.

U pogledu predloga iste župe, da željezara Vareš-Majdan izrađuje sve sokolske sprave za vežbanje, pa pošto se pri nabavi potreba kod željezare i druga društva koriste s mogućnostima otplata u 5—10 godina, da Savez ishodi ovaku mogućnost i za sokolska društva, od koje bi svako moglo da nabavi sprave za vežbanje na otplatu od 5—10 godina, skupština prima o ovome izjavu savezne uprave, koja glasi:

66) Uprava Saveza prihvata ovaj predlog i poduzće potrebne korake, da dođe u kontakt sa navedenom željezarnom i postigne što povoljniji aranžman dobave sprava za naša sokolska društva.

shromážděni = skup; pozornost = pažnja; státi se = dogoditi se; příležitost = prilika; zdáti se = izgledati; přiměřený = odgovarajući; hodnost = veličina (položaj); stěžovati se = žaliti se; úřední = služben; odůvodniti = obrazložiti; námitka = primedba; zakročený = korak; zdůrazniti = naglasiti; doslov = završetak; pamatovati = pamtiti; kalhoty = čakšire (pantalone).

Diplomatická.

Diplomatický sbor pražský opouští právě dlouholetý jeho člen, vyslanec holandské královny pan Müller van Werendyk. Jeho poněkud široká postavička, zakončená dole bílými pantalonami, které patří u jeho dvora k obřadnému úboru, těšila se v Praze při každém slavnostním shromáždění velké pozornosti. Panu vyslanci bylo při jakési oficiální příležitosti přikázáno místo, které se mu nezdálo dost vysoké a přiměřené jeho diplomatické hodnosti. Stěžoval si proto na kompetentních českých úředních místech, odůvodnil své námitky a své zakročený zdůraznil velmi energickým doslovem:

„Pamatujte si“, upozorňoval, „když mám bílé kalhoty, tak jsem naše královna!“

Otázky.

Kdo opouští právě pražský diplomatický sbor? Jaké kalhoty patří u jeho dvora k obřadnému úboru? Čemu se těšil pan vyslanec Müller při každém slavnostním shromážděním? Co se jednou stalo? Jaké místo bylo přikázáno panu vyslanci při jakési oficiální příležitosti? Ždalo se mu to místo dost vysoké? Co udělal pan vyslanec Müller? Jakým doslovem zdůraznil své zakročení? Jak zněl ten doslov?

(Nastaviće se.)

U pogledu predloga iste župe, da se zabrani upotrebu točenog alkohola u sokolskim priredbama, a po red toga, da se Sokolima u odori zabrani pijenje alkohola, skupština zaključuje.

67) da se Sokolima u odori zabranjuje da piju i da Sokoli u odori u stroju i pod zastavom ne smeju pušiti.

U pogledu predloga župe Split, glede revizije Zakona o osnivanju Sokola kraljevine Jugoslavije, isti je involviran u donetoj skupštinskoj rezoluciji.

U pogledu predloga iste župe, a koji glasi, da se članstvo opet podeli: 1) u redovno ili izvršujuće članstvo, u koje bi se ubrajalo sve vežbajuće članstvo, članovi odbora i braća, koja aktivno sudeluju bilo u kojem smeru sokolske organizacije. Tome članstvu dala bi se sva aktivna i pasivna prava. U izvršujuće članstvo uračunali bi se svi članovi, koji momentano ne sudeluju aktivno u radu, ali je njihov prijašnji sokolski rad i život bio aktivan kroz barem deset godina.

2) U potporno ili pomažuće članstvo, koje uredno i redovito plaća svoju članarinu, ali ne sudeluje nigde u aktivnom sokolskom radu, već samo prati sokolski život. Tim članovima dalo bi se samo pravo savetovanja i predlaganja, ali bez aktivnog i pasivnog prava.

3) U dobrotvorno članstvo, u koje bi se ubrajalo svakoga, koji bi uplatio u korist društva 1000 Din. Tim članovima ako aktivno sudeluju u radu i onda samo pravo savetovanja i predlaganja. Ovom podelom članstva samo bi se doprinelo, da se povrti u naše Sokolstvo onaj pravi red i smisao za disciplinu i puna vera u sam napredak Sokolstva. S tim u vezi držimo, da nije baš najzgodnije određenje da svaki član mora vežbati do svoje 26 godine, a da se smatra vežbačem onaj, koji barem jednomput u mesec dana dode na vežbu, već bi trebalo da ovaj stav glasi:

„Ko mesec dana ne dode na vežbu, a nema za to opravdanog razloga, brisaće se iz redova izvršujućeg članstva i prevešće se u pomažuće članstvo sa svima posledicama toga prenosa.“ Gornjim predlogom bi, u slučaju prihvata istog, u našim redovima zavladao stari duh izdržljivosti i samopredora, koji se gotovo posve izgubio iz današnjeg našeg Sokolstva.

O ovom predlogu skupština je, po predlogu savezne uprave, donela ovaj zaključak:

68) Ovaj predlog upućuje se kao osnova organizaciono-pravnom otketu i tehničkom odboru Saveza, koji će o tome zajednički doneti rešenje i predati ga potom upravi Saveza na mišljenje, a što će se zatim izneti pred plenum uprave Saveza. Organizaciono-pravni otket uputiće prethodno ovaj predlog na mišljenje i ostalim župama.

U pogledu predloga župe Sušak-Rijeka glede izmene, odnosno nadopune pravilnika, da se članstvo obaveže da nabavi odore, skupština zaključila je po predlogu savezne uprave:

69) Ovlašćuje se uprava Saveza, da ona upošte ovo pitanje prouči i da donese rešenje na koji način da se doskoki velikoj nestašici odora u našoj organizaciji. Uprava Saveza u tom pogledu ima već i izrađenih osnova (jedna za osnivanje odevnih fondova, druga za osnutak sokolske nabavilačke zadruge). No kako je rešenje ovog pitanja vezano uz naročiti studij, a spojeno sa potrebom velikog kapitala, to se ono ima proučiti svestrano i pravilno.

U pogledu predloga iste župe glede što brže i uspešnije sanacije zaduženih domova, a da se društva oslobode kamata i preteranih potraživanja sa starne verovnika, skupština je donela rešenje kao pod tačkom 37.

U pogledu predloga iste župe, da se ovaj župi odobri da održi Slet ja-dranskih župa, i to župa Šibenik-Zadar, Split i Sušak-Rijeka, a koji će se održati 1933 u Sušaku, skupština prima o vome predlog savezne uprave,

70) kojim se predlog župe upućuje saveznom načelniku, kao nadležnom za ovakove sokolske priredbe.

U pogledu predloga župe Tuzla glede sniženja saveznog poreza, skupština je donela zaključak kao pod tačkom 82.

U pogledu predloga iste župe glede uprošćenja administracije i da se u tu svrhu održi jedan sastanak u Beogradu u mesecu julu ili augustu, na kome će se proučiti ovo pitanje, skupština prima po ovome izjavu savezne uprave, koja glasi:

71) Uprava Saveza usvaja u celosti ovaj predlog, koji je iznelo i savezno tajništvo u svom ovogodišnjem izveštaju.

U pogledu predloga iste župe, da se analogno otketu za sokolske čete kod Saveza predvide kod župa i društava referenti za Sokolstvo na selu, skupština donasa zaključak kao pod tačkom 54, a u smislu predloga savezne uprave koji glasi:

72) Predlog se upućuje odboru za sokolske čete time, da ovaj razradi sam predlog i u sporazumu sa organizaciono-pravnim otketom donese definitivni predlog.

U pogledu predloga iste župe, da Savez propiše tačne pravilnike za razvijanje zastava i osvećenje domova i da ujedno donese rešenje o vršenju verskih obreda prilikom ovih sokolskih svečanosti, skupština prima o ovome izjavu savezne uprave,

73) kojim ovaj predlog prihvaća te da će po njemu doneti svoje rešenje.

U pogledu predloga iste župe, da se u § 8 župskih pravila unese i funkcija blagajnika i statističara, a ne da se te dužnosti određuju konstituisanjem; nadalje da se § 17 pravila društva izmeni, da se mesto 1 odrede 2 zamenika starčine, a da se među predviđene dužnosti unese još i dužnost blagajnika i statističara, pa prema to, me bi se izvršile i izmene u § 18 društvenih pravila; kod sokolskih četa § 12 da se pored ostalih dužnosti doda još i statističar, a dosadašnji naziv referent da se promeni u članove uprave dva do pet lica, a zatim da se § 13 župskih pravila doda na kraju: »Na skupštini će se uzeti u pretes samo oni predlozi, koji su usmeno bili upućeni najdalje sedam dana pre skupštine župe« —, skupština prima izjavu savezne uprave, koja glasi:

74) Ovom prelogu delimice je udovoljeno zaključom poslednje plenarne sednice uprave Saveza. Glede ostalog, uprava Saveza predlaže da se uputi organizaciono-pravnom otketu na daljnju nadležnost.

U pogledu predloga iste župe, da Savez izradi tačan poslovnik vođenja blagajna kod župa, društava i četa, rukovodeći se pri tome principom štednje, te da se predvidi, do kojeg iznosa blagajnik može držati novac u ručnoj blagajni, naročito u izuzetnim prilikama (prilikom gradnje doma i slično), i koji se zavodi mogu sokolskim jedinicama preporučiti kao najsigurniji za pohranu društvenog novca, skupština prima po ovome predlog savezne uprave,

75) da se ovaj predlog uputi gospodarskom otketu Saveza.

U pogledu predloga iste župe glede da se jedinice zaštite od raznih agenata, koji naturuju razne knjige, slike, a snabdeveni raznim preporukama, skupština prima izjavu savezne uprave, koja glasi:

76) Uprava Saveza konstatuje, da do danas nije dala ni jednom licu ovlašćenje za bilo kakvu prodaju. Upravi je poznato, da se neka nesavesna lica služe još i danas ovlašćenjima izdatim od bivšeg sletskog odbora, a za prodaju na bivišem sletu. Uprava Saveza rado će izdati okružnicu, kojom će upozoriti župe, a preko ovih ostale jedinice da ne nasedaju besavesnim licima. U koliko se ovakvi slučajevi pojave, neka se o tom obavesti Savez, koji će poduzeti energične korake, da spreči svaku zlorabu.

U pogledu predloga iste župe, da Jugoslovenska sokolska matica treba da šalje društvima samo što ova poruče, a da se stavi u dužnost župama, da vode računa o tome, da pri prodaji kalendara i ostalih izdanja nabavi svaka jedinica prema svojoj snazi i prili-

kama, skupština prima izjavu savezne uprave,

77) kojim prihvaća ovaj predlog da će skrenuti pažnju J. S. Matići da ovo uvaži.

U pogledu predloga iste župe, da se još uvek kod mnogih sokolskih jedinica oseća nedostatak prednjaka i stručno obrazovanih lica, a po raznim selima i zabitnim mestima nalazi se dosta učitelja i ostalih činovnika sa stručnom sokolskom spremom, koju nemaju prilike upotrebiti, te se predlaže da Savez u sporazumu s nadležnim ministarstvima iznade takva lica i da ih uz njihov pristanak, i ako to ne preči službene potrebe, premešta društvima, kojima su takva stručna lica potrebna, skupština prima ovaj predlog, prihvaćen i po saveznoj upravi,

78) da će se uprava Saveza odmah pobrinuti i pristupiti provedbi ovoga predloga.

U pogledu predloga iste župe, da pojedini sokolski radnici trpe šikanacije od strane državne vlasti, skupština prima izjavu savezne uprave, koja glasi:

79) Uprava Saveza uvek je budno pazila da se ovakvi slučajevi spreče. Ona se dapače naročitim aktom obratila na Ministarstvo za fizičko vaspitanje naroda, koje je sa svoje strane u tom pogledu intervenisalo kod svih ministarstava. I u buduće uvek će se zaloziti da spreči svaki slučaj nepravde, samo pozivlje bratske uprave župa, da Savez na svaki slučaj upozore naročito obrazloženom i dokumentiranom predstavkom.

U pogledu predloga iste župe, da se na slet u Prag od svake sokolske čete delegiraju po dva najbolja člana, da bi time gro našega naroda, t. j. seljak bio dostojno zastupljen, skupština prima izjavu savezne uprave, koja glasi:

80) Pitanje učestvovanja sokolskih četa raspravlja se u sletskom odboru za praški slet. U intencijama je odbora da se ovo pitanje reši na način, da naše Sokolstvo sa sela bude dostojno reprezentirano na praškom sletu.

U pogledu predloga iste župe, da se stari dogovi, koji su iz ranijih godina učinjeni na račun doprinosa za sletove, raznu robu i slično, brišu kao dubiozni, kako bi se lakše mogli plaćati redovni doprinosi, a što se predlaže isključivo obzirom na današnje teške privredne prilike i platežnu moć članstva, skupština prima po ovome predlog savezne uprave,

81) da se ovaj predlog upućuje na daljnju nadležnost gospodarskom otketu Saveza.

U pogledu predloga župe Užice, da se snizi savezni porez, skupština je donela zaključak kao pod tačkom 82.

U pogledu predloga župe Zagreb glede na sniženje saveznog poreza, skupština je donela zaključak kao pod tačkom 82.

U pogledu predloga iste župe glede na reviziju Zakona o osnivanju Sokola kraljevine Jugoslavije, isti je involviran i rešen donetom skupštinskom rezolucijom.

U pogledu smanjenja saveznog poreza, skupština je zaključila:

82) Savezni porez snizuje se od 10— Din na 5— Din time, da župe primaju obaveznu i odgovornost za neplaćeni porez.

I sednica izvršnog odbora Saveza SKJ,

održana 11 aprila 1932 u Beogradu

Brat Gangl otvara sednicu, pozdravlja braću i veli da sada u trećoj godini rada treba posvetiti što više truda i mara oko sistematskog i organizovanog rada ne samo unutar savezne uprave, već i u celokupnom Sokolstvu. Zato je mišljenja, da u prvom redu treba provesti detaljnu razdeobu rada unutar savezne uprave. Kao najhitnije ukazuje se, da se što više pažnje posveti statističkom, lecarskom i socijalnom otketu.

Kako je brat Mihajlo Lukić podneo ostavku na članstvo savezne uprave to je ostalo upražnjeno mesto statističara Saveza. Ali pošto je brat Verij Švajgar, kao referent statističkog otketa Saveza, preuzeo sve poslove ovoga otketa, to predlaže, da imenovani brat i nadalje ostane saveznim referentom za statistiku. Nadalje ukazuje se potreba organizovanja lecarskog odeljenja Saveza. Radi opsežnosti poslova oko ozlednoga fonda nije se uspeo, da bi jedno te isto lice bilo u mogućnosti da vodi ozledni fond i lecarsko odeljenje, pa zato konkretno predlaže da brat dr. Dragić sazove sastanak braće beogradskih lekara i da se od njih formira lecarsko odeljenje Saveza, a do defini-

tivnoga uređenja samoga otketa, da jedan od braće lekara preuzme mesto lecarskog referenta u saveznoj upravi.

Brat Brozović ukazuje na hitnu potrebu ovoga otketa s razloga priprava za polazak na praški slet, jer se bezuvetno imade organizovati lecarska služba u svima vozovima kod puta na slet i povratka iz Praga.

U vezi s time zaključuje se, da se formiranju lecarskog odeljenja imade najhitnije pristupiti, a jednako se prihvaća i predlog brata Gangla, da brat Verij Švajgar ostaje i nadalje referentom za statistiku.

Brat Gangl nadalje upozoruje, da je velika potreba formiranja socijalnog otketa Saveza. Pošto je pravilnik ovoga otketa prihvaćen, to bi se imalo što pre pristupiti formiranju ovoga otketa.

U diskusiji o ovome predlogu, kao i o ličnostima, koje bi imale da preuzmu vodstvo ovoga otketa, konstatovano se, da su članovi savezne uprave opterećeni svojim zvaničnim i sokolskim poslovima, a da bi bili u mogućnosti da se što više posvete organizovanju ovoga otketa, pa zato se zaključak o formiranju ovoga otketa skida s dnevnoga reda, ali time, da se braći Đuri Paunkoviću i Branku Živkoviću poverava, da do naredne sednice izvršnog odbora iznadu ličnost, koja bi preuzela vodstvo ovoga otketa.

Brat dr. Riko Fax osvrće se na celu diskusiju o potrebama, svrsi i radu socijalnoga oteška, pa upozoruje, da imade on potpuno spremno gradivo, koje bi moglo u velike poslužiti radu ovoga oteška, pa zato predlaže da se ovlasti njega i brata dr. Mirka Bučica, da oni čitavu ovu stvar pokrenu i konkretne svoje predloge s izrađenim materijalom podnesu izvršnom odboru na odobrenje. Predlog se prima.

Brat načelnik Bajželj iznosi neke svoje opaske glede uređenja saobraćajne službe za polazak na svesokolski slet u Prag.

Brat Brozović referira, da je unutar sletskog odbora za pripremu organizacije polaska na svesokolski slet u Prag kreirano mesto saobraćajnog referenta i da je isto preuzeo brat Franjo Gregorić, koji je stalno na radu i do sada temeljem dobivenih podataka već poradi na formaciji specijalnih vozova kao i na izradbi voznoga reda. Sav taj materijal tabelarno sad se sređuje i pošto će se ustanoviti, koje će se župe kretati brodovima, a pošto će biti ustanovljen definitivni broj polaznika, odmah će se izvestiti sve župe o danu i vremenu polaska te o smeru svog putovanja.

Načelnik brat Bajželj upozoruje na zaključak glavne skupštine Saveza, naime, da je ona odobrila, da se do godine održi u Ljubljani pokrajinski sokolski slet. Time je rešeno samo pitanje tehničkoga vodstva, pa se sada ukazuje potreba, da se ponedu pregovori sa župom Ljubljana radi administrativno-ekonomskog vodstva sleta. — Prima se.

Nadalje moli brat načelnik, da se na Ministarstvo za fizičko vaspitanje naroda upravi molba, da bi ono uvažilo zaključak glavne skupštine Saveza glede razdeobe sume, koja je u budžetu tog Ministarstva predviđena za potpore za svesokolski slet u Pragu, naime da se ta svota podeli na 700 članova, uključiv u ovaj broj i članove sokolskih četa, na 300 članica i 70 naraštajaca i 70 naraštajka.

Brat Dura Paunković upozoruje na činjenicu, da je ta suma doduše određena za slet u Pragu, ali da tom sumom može brat ministar za fizičko vaspitanje da raspolaze prema svom sopstvenom nahodjenju. Nije protivni samom predlogu, ali smatra svojom dužnošću da upozori na ovu činjenicu, a to tim više jer mu je poznato, da je brat ministar namisao da jedan veći deo te sume specijalno nameni sokolskim četama za polazak u Prag. Predlog brata načelnika po tome prima se jednoglasno.

Brat načelnik nadalje upozoruje na zaključak glavne skupštine Saveza glede preinake odore sokolske dece. U smislu zaključka skupštine ima da se sada izabere naročita komisija, koja će ovaj zaključak realizovati. — Poverava se bratu Vojinoviću da sastavi ovu komisiju i da donese definitivni predlog.

Po tome brat Gangl stavlja na dnevni red diskusiju o organizovanju i pripremanju za učešće našeg Sokolstva na svesokolskom sletu u Pragu.

U diskusiju ulaze sva prisutna brata, pa se zaključuje, da se upravi i molba na Predsedništvo Ministarskog saveta, da se svima činovnicima, koji žele da pođu na slet u Prag dozvoli osustvo, koje se neće zaračunati u redovan dopust.

2. da se uputi molba na Ministra vojske i mornarice, da bi i on uvažio molbe Sokola-vojnika i oficira, koji žele na slet u Prag i da im podeli potrebno osustvo;

3. da se uputi molba na Ministarstvo unutrašnjih dela, kojim će se zamoliti, da ono preporuči samoupravnim korporacijama, da dadu osustva za slet u Pragu svojim činovnicima i da im se ova osustva ne uračunavaju u redovan dopust. — Prima se.

Brat Dura Paunković iznajući rad u sletskom odboru veli da je bezuvetno potrebno da s razloga što brat načelnik nije u mogućnosti da stalno saraduje u ovom odboru, delegira jedno lice, koje će ga stalno zastupati. Jednako potreba je, da se izabere jedno lice, koje će i njega zastupati kao predstavnika tog odbora za slučaj kad bi on bio sprečen ili odsutan iz Beograda, a poslovi oko priprema sada će danomice sve više porasti, pa rad tog odbora treba da bude gotovo svakodnevan.

Povćenom diskusijom zaključuje se, da se svi zaključci sletskog odbora i to onih sednica, kojima neće prisustvovati brat načelnik, hitnim putem dostavljaju načelniku Saveza, da ono bude o njima obavješeno i dade svoje mišljenje. Kao zastupnici načelnikstva Saveza u sletskom odboru određuju se brat Miroslav Vojinović i sestra Dana Ilić, a kao zamenik predstavnika sletskog odbora određuje se brat Branko Živković.

Brat Dura Paunković iznosi, da je glede organizacije puta za put u Prag, što se tiče putovanja kroz Austriju i Madarsku te Čehoslovačku, stigla ponuda društva »Putnik«, koja je ponuda u sednicama sletskoga odbora i raspravljana. No stigla je upravo ovih dana i ponuda društva »Wagon Lits«. On će tu ponudu predložiti sletskom odboru, ali je mišljenja već danas da bi trebalo nabavu karata poveriti onom,

me, koji je jeftiniji. »Wagon Lits« je na nekim trasama za 2—3 Din jeftiniji.

Brat Bajželj osvrće se na izvođe brata Paunkovića i veli da nam skupo plaćeno iskustvo s ekskurzijom u Pariz dokazuje, da ne smemo gledati na to, koje je društvo jeftinije, već da treba svu pažnju posvetiti tome, koje je sposobnije da obavi prevoz i pruži garanciju, da će ono biti provedeno u najboljem redu. Mišljenja je, da treba poziti i na to, da je »Putnik« domaće preduzeće i da prema tome novac ostaje kod kuće.

Brat Svajgar upozoruje na neke nedostatke kod transporta Sokola za Prag prigodom polaska na prošli svesokolski slet. Treba nastojati, da se izbegne svim nedostacima i da organizacija transportiranja bude najorganizovanija, inače priključuje se mišljenju i predlogu brata načelnika.

Brat Vojta Todorović također se slaže s izvodima brata načelnika i veli, da treba misliti na to, da novac ostane kod kuće, zato drži da bi trebalo preporučiti svima onim župama, kojima je to moguće, da se što više služe brodovima.

Završenom diskusijom zaključuje se, da se uvažava predlog brata Vojte Todorovića i da se župama, koje bi se mogle služiti brodovima uputi pitanje, da bi li htele da pođu na slet u Prag brodom. No u tom slučaju obavezno je da njime putuje čitava župa.

Brat Brozović referira o dosadašnjim radovima oko priprava organizovanja puta za slet u Prag, kao i o svemu onome što je potrebno sprovesti u organizaciji samog polaska i boravka u Pragu, pa se u vezi s time zaključuje: 1. da se od bratske ČOS najhitnije požuri odgovor na upit glede uslova za prehranu, naime da se dozna način prehrane, cene, kao i što sadržaje zajednički ručak na sletištu. Ovo je još jedino potrebno, kako bi se mogao izdati definitivni raspis o ceni putovanja i boravka u Pragu; 2. da se upravi molba parobrodarskim društvima Jadranske plovidbe i Dubrovačke plovidbe za popust na brodovima polaznicima sleta u Prag; 3. da se najhitnije urgira rešenje kod Generalne direkcije državnih željeznica za povlašćenje vožnju u četvrt cene na našim željeznicama, kako za naraštaj, tako i za članstvo; 4. da se kod Ministarstva saobraćaja urgira rešenje glede dozvole formacije specijalnih vozova; 5. da se u Prag 3 nedelje unapred oadašlje jedan brat, koji će onde zbrinuti sve glede smeštaja učesnika na sletu; 6. da se izda raspis na sva društva glede učestvovanja na sokolskoj izložbi u Pragu.

Brat dr. Mirko Bučić upozoruje da se ove godine održaje slet poljskog Sokolstva u Gdinju, pa gledom na činjenicu, šta su nam Poljaci uvek iskazivali svoju pažnju, pa i prošle godine na sletu u Splitu, gde su pače kumovali i zastavi, predlaže, da ovaj slet poseti naročita delegacija, jer se na veće učestvovanje obzirom na slet u Pragu ne može misliti.

Debatom zaključuje se da sletu u Gdinju kao delegacija Saveza prisustvuju: brat potstarešina Gangl, brat načelnik Bajželj ili u zastupstvu načelnikstva ono lice koje on odredi, i brat dr. Mirko Bučić.

Brat Momir Korunović upozoruje na govor potstarešine brata Gangla, koji je izrečen na glavnoj skupštini Saveza, a koji govor je svojom sadržinom toliko karakterističan, da bi ga trebalo otštampati i podeliti među Sokole, a naročito među članove sokolskih četa. Zato predlaže da se ovaj govor otštampa u naročitoj knjižici, a onda neka se razdeli po župama.

Zaključuje se da se ovaj predlog usvaja i da se govor otštampa u 15.000 primeraka latinicom i ćirilicom, kako bi bio što pristupačniji najširim slojevima.

Brat Dura Paunković konstatuje, da se je sastala anketa zaključena po glavnoj skupštini i da je ta anketa započela svojim radom, ali ga je prekinula, odgovoriv svoj rad na neizvesno vreme. On to samo konstatuje bez ikakve naročite tendence a sa željom da bi izvršni odbor Saveza uzastopno da se tom anketom ne bi mnogo odlagalo, već da ona nastoji dovršiti povereni joj posao.

Iz načelnikstva i tehničkog odbora Saveza SKJ

Iz sednice saveznog TO od 19 aprila 1932.

Savezni načelnik br. Bajželj otvara sednicu kao prvu po glavnoj skupštini Saveza za upravno doba 1932/33. Pozdravlja člana saveznog TO br. Rudolfa Rudolfa, koji se nakon dužeg vremena opet povratio u Ljubljano. Brat načelnik nato izveštava o zaključcima donetim na poslednjoj sednici zbora župskih načelnika u Beogradu. (Vidi zaključak II redovne glavne skupštine!) — Po podacima, koje ima savezno načelnikstvo, prijavilo se za slet 2300 vežbača, 1000 vežbačica, 300 članova sokolskih četa te 80 starije braće, koja će nastupiti zajednički sa

starijom braćom ČOS. Naraštajaca je prijavljeno 428, a naraštajka 215. Naše Sokolstvo nastupice sa svojim prostim vežbama i u posebnim nastupima prvoga sletskoga dana. Sve članstvo kao i naraštaj poći će na slet bez iznimke samo u sokolskim svećanim odorama; jedino je dozvoljeno članicama da mogu poći također i u narodnim nošnjama. — Br. Mudrinić iz Bjelovara dostavlja knjigu: »Istoriju telesnog vežbanja«, s molbom, da se priporuči društvima da je kupe. Knjiga se predaje prethodno na recenziju. — Međunarodna gimnastička organizacija dostavlja poziv za sednicu, koja će se održati kao XVIII sastanak iste dne 4 jula o. g. u Pragu, u 10 sati u Tyrševom domu, kao i poziv za sednicu, koja će se održati 7 augusta o. g. u Los Angelesu. Raspored sednice odnosi se na međunarodna takmičenja i na njihovu reorganizaciju. — Glede nameštenja jedne savezne prednjačice raspisuje se se povesti na narednoj sednici. — Župskom načelniku Novoga Sada, koje moli da se odlože izborna takmičenja za prvenstvo SSS, koja se imaju održati 28 i 29 maja, jer tada župa Novi Sad priređuje svoj slet, ne može se udovoljiti radi raznih zapreka, pa će se ta izborna takmičenja održati u danima, kako je već odlučeno. — Za pretsednika ispitne komisije za župske ispite župe Zagreb, koji će se održati 23 i 24 aprila o. g., određuje se br. Dragutin Šulce. — Načelniku župe Skoplje izveštuje se, da, u pogledu određenja i pripuštenja kandidata k župskom ispitu, prethodno o tome obavesti pretsednika ispitne komisije da dade svoj pristanak. U ostalom ima se ravnati po poslovniku. — Predlaže se organizaciono-pravnom otešku izmena poslovnika tehničkog odbora, koji nije u skladu s poslovníkom za prednjačke ispite. — Brat načelnik izveštava nadalje, da su se 16 i 17 o. m. održali savezni prednjački ispiti, kojima su pristupila 4 člana i 3 članice. Ispiti su pokazali negativan uspeh. — Brat načelnik zatim izveštava, da su se za takmičenje u veslanju na svesokolskom sletu u Pragu prijavile župe: Mostar, Split i Šibenik-Zadar. Izborna takmičenja u veslanju održaće se u Splitu i za vodu istih određuje se br. Lhotsky. — Prednjački zbor ČOS primio je na svojoj sednici, održanoj u Pragu 9 i 10 o. m., izmenjeni takmičarski red za takmičenja na sletu. Takmičarski red određuje klasifikaciju svake vežbe sa do 100 tačaka. Pri klasifikaciji ocenjuje se držanje tela, ritmika, elegancija i izvedba svakog dela vežbe zasebno. Ovaj takmičarski red prima se također i za prvenstvena takmičenja i takmičenja vrsta SSS. — Glede prijave za polazak na svesokolski slet u Prag, koji naraštajja toli članstva, održaće se 26 o. m. naročita sednica TO, na kojoj će se odrediti sve potanko. Na tu sednicu pozvaće se također i br. Vojinović, koji će tom prilikom izvestiti o svim donetim zaključcima sletskog odbora u Beogradu. — Stigle su upute za takmičenja i telovežbačke nastupe. Upute za takmičenja, ukoliko se odnose na nas, objaviće se u 6 broju »Sokola«. — ČOS izveštava, da će se za naše članstvo odrediti jedan dan, kada će moći imati slobodan pristup na sletišta i to na članskoj tribini. — Br. Trček izveštava, da je na župskim ispitima župe Kranj, održanim u Radovljici 17 o. m., iste položilo od 6 kandidata njih trojica, među kojima dva člana i jedna članica. — Time je bila sednica zaključena u 10.45 sati.

Kupujte zastave kod J. Neškudla, Ljubljana

Iz telovežbačkog sveta

TURNERSTVO U RAJHU.

Svetska privredna kriza oseća se također i među nemačkim turnerima u Rajhu, kojih je broj od lani opao za oko 85.000. Ovo znači i za njihov savez, velik gubitak, pošto je savezni porez bio dosta velik, a pri broju 85.000 to se već pozna. Savez je ipak dodelio nekim jedinicama, koje su se sa svojim domovima našle u finansijskoj krizi oko 80.000 nem. maraka potpore. O učestvovanju na olimpijadi u Los Angelesu još nije pala odluka, ali se predlaže sa strane tehničkog vodstva, da se tamo pošalju plivači i lako-atletičari, koji imaju dobrog izgleda, da se plasiraju na prva mesta.

DESET GODIŠNJICA PLIVAČKIH TAKMIČENJA PREKO VLTAVE.

U nedelju 17 aprila održana su u Pragu na Vitavi takmičenja u plivanju. Do godine 1929 bio je stalnim pobednikom Bičak, a od godine 1929 dalje Černy. Kod žena prvenstvo bilo je u rukama Novotne, Dražkove, Muratova i Drastikove.

BICIKLIST HANSEN — PROFESIONALAC.

Svetski biciklistički majstor Henry Hansen (Danac) potpisao je ugovor, da prima mesto trenera u švedskoj i tako već na ovogodišnjoj olim-

pjadi neće više nastupiti. Svoj svetski šampionat dobio je na olimpijadi u Amsterdamu godine 1928.

DRŽAVNI POTSEKRETARIJAT TELESNOG UZGOJA U FRANCUSKOJ.

Posle otstupanja g. Morinauda s mesta državnog potsekretara za telesni uzgoj, to mesto povereno je g. Pierre Cathale-u, koji je dodeljen direktno prezidiju vlade. Time je bio završen spor između ministarstva narodne obrane (vojske) i ministarstva prosvete, koje je svako za sebe svojatelo resor za telesni uzgoj. Novog potsekretara pozdravila je i Unija francuskih gimnasta kao starog prijatelja i direktora gimnasta.

70 GODIŠNJICA PRASKOG TURNVEREINA.

Radi nacionalnog šovinizma Nemaca prekinuli su se 1862 godine pregovori za osnivanje praskog telovežbenog društva te su Nemci osnovali svoj Turnverein, koji istodobno kao i praški Sokol slavi ove godine svoju 70 godišnjicu. U tu svrhu priredena je u nedelju 17 aprila u nemačkom pozorištu svečana akademija, koja je vrlo lepo uspešla i na kojoj su nastupile sve kategorije vežbača. Najstariji vežbač imao je 77 godina.

SVICARI NE IDU NA OLIMPIJADU.

Schweizerische Turnzeitung donosi vest, da je na glavnoj godišnjoj skupštini švajcarskog gimnastičkog saveza pala definitivna odluka, da se ne ide na olimpijadu u Los Angeles. Odluka je donesena sa 135 glasova protiv 48.

KRONIKA

Film o Visokim Tatrama. Masarykov institut za narodno prosvetavanje poslao je ovih dana u Slovačku posebnu ekspediciju koja će snimiti prirodne lepote Visokih Tatara, običaje i život tamošnjeg pučanstva, a koji će se film onda prikazivati u propagandne svrhe po čitavoj Čehoslovačkoj pa i u inostranstvu. I kod nas imamo više veoma lepih filmova, koji prikazuju prirodne lepote naše zemlje. (V kraljevstvu Zlatoroga, Durmitor, Jadrani i t. d.), ali izgleda, da je za njih interes veoma malen, pa naši bioskopi radije prikazuju razne strane, često bezvredne filmove.

Filmski arhiv grada Praga. Elektajournal, t. j. filmsko preduzeće, koje se bavi u glavnom snimanjem dnevnih događaja, stavilo je upravi grada Praga ponudu, da će joj u svrhu osnivanja posebnog arhiva dostavljati besplatno po jednu kopiju snimki važnijih događaja u gradu, kao n. pr. doček stranih poslanika, posete prominentnih ličnosti, kongresa, sletova i t. d.

Nove italijanske marke. Italijanska poštanska uprava pustiće ovih dana u saobraćaj nove marke u uspomenu 50 godišnjice smrti velikog borca za slobodu i ujedinjenje Italije Garibaldi-ja.

20 godišnji dirigent zastupa Italiju. Od 5 do 19 juna održava se u Beču međunarodno takmičenje u pevanju te u sviranju na violini, pa je sindikat italijanskih muzičara delegirao na to takmičenje kao svoga zastupnika tek 20 godina starog dirigenta Arriga Pellica, koji je, kako se kaže, vanredan muzički talenat.

Nazori hakenkrojclera o ženi. Rosenberg, jedan od vođa nar. socijalista, kaže: »Besumnje treba štiti monogamiju i pridržati ju, ali već profesor Wieth Knudsen ukazao je na činjenicu, da se je germanska rasa toliko raširila samo poligamijom i time pomogla stvaranju zapadne kulture. Goebels, drugi između vođa nacionalnih socijalista, pak kaže: »Žena ima zadaću da bude lepa i da rada. To nije nikako surovo i nemoderno, kako bi se to moglo nekome činiti. Ta i kod ptica ulepšava se ženka za svog mužjaka i leže jaja, dok joj se mužjak brine za hranu i brani je.«

40.000 Pražana stanuje u zavodima i javnim zgradama. Po poslednjim vestima sam grad Prag broji preko 800.000 stanovnika, od kojih 40.000 stanuje u manastirima, penzionima, azilima, dačkim domovima i državnim ili opštinskim javnim zgradama. Hotela i većih gostiona s konacima ima 137, kasarna 64, bolnica i sanatorija 45 i 64 studentskih domova.

Latinizacija kineskog pisma. Sovjetsko-ruska akademija nauka, u želji i nastojanjima, da se prosvete najširi slojevi naroda, izradila je za Kinu, kojih na teritoriju sovjetske Rusije ima nekoliko miliona, gramatiku i pravopis kineskog jezika u latinici, kako bi na taj način mogli na kineskom jeziku učiti svi slojevi naroda, što dosada radi komplikovanog kineskog pisma nije bilo moguće. Izgleda, da će i u Kini, ako ovaj eksperiment uspe, uvesti latinicu kao jednostavnije i zbilja praktičko pismo.

Tizianov muzej. Četiri godine izvadale su se adaptacije u kući, u kojoj je umro jedan od najvećih umetnika srednjega veka slikar Tizian. Kuća je preuređena u muzej, u kojem će, pored njegovih dela, biti izložena i njegova pisma i razni dokumenti koji se na njega odnose.

50 godišnjica smrti Charles-a Darwina. Dne 19 aprila 1882, dakle pre pedeset godina, umro je na svom gradu Downu čuveni naučnjak Charles Darwin, koji je postavio dve nove teorije i to »evoluciju teoriju i teoriju o prirodnoj te polnoj selekciji. Njegov grad ove godine preuređen je u muzej.

† Rista Odavić. Poznati pisac, prevodilac i direktor državnog arhiva u Beogradu Rista Odavić umro je iznenada ovih dana u 62 godini života. Odavić je napisao više dramskih dela, a preveo je na srpsko-hrvatski jezik i mnoga dela iz svetske literature, među kojima Goetheovog »Fausta«, Hauptmannovo »Potopljeno zvonco«, Euripidovo »Alcestu« i Puškinovog »Onjegin«.

KNJIGE I LISTOVI

Prof. M. Mudrinić: Istorija telesnog vežbanja. I. deo: stari i srednji vek. Zagreb 1932. Tisak i naklada Tiskare C. Albrecht.

Ovih dana izišla je iz štampe gornja knjiga br. prof. M. Mudrinića, u kojoj, u malom oktav-formatu na 176 stranica, prikazuje istoriju telovežbe staroga i srednjega veka.

Ne prejudicirajući nikako samoj kritici, koju će za naše Sokolstvo o ovoj knjizi doneti za to pozvani njegovi faktori, ne možemo ipak preći a da joj i ovde ne posvetimo ovo nekoliko redaka.

Naša literatura ovoga žanra do sada je veoma oskudna i mi još nemamo, barem na današnjem tržištu knjiga ove vrsti, dobrih i sa stručnim poznavanjem sličnih dela. Svi oni, koji bi želeli da se bolje upute u postanek i razvoj telesnog vežbanja, upućeni su mahom na stranu literaturu, ponajviše nemačku pa je stoga najširim našim slojevima, mnogima baš i iz nepoznavanja stranih jezika, to upoznavanje veoma otežano. A i ukoliko i postoje ovakova dela kod nas, naša ih u fragmentarnim prevodima, to su, u najvećem delu, samo pabirci, sakupljeni često puta vrlo površno i neznačajki, dok su ostala pak dela ograničena samo na jedan kratki i šematski prikaz, bez većeg značaja.

Današnje moderno doba, kada se telesnoj kulturi posvećuje tolika pažnja, kada se telesno vežbanje smatra jednom neophodnom potrebom i kada je vežbanje svedeno već i na znanstvenu osnovu te se stupanj razvika telesne kulture dovodi u najtežnju vezu s civilizacijom i kulturom jednoga naroda, samo po sebi se namiče, da o ovoj grani, grani opšte savremene kulture, svaki napredan čovek treba da ima ustaljeno pojmovanje i jasnu sliku postanka i razvika telesnog vežbanja.

Za jugoslovensko Sokolstvo posebice, kao ustanovu koja bazira svoj rad u narodu na uporednoj kulturi tela i duha, literatura ovakove vrsti besumnje je od velike važnosti i koristi i ono će pozdraviti svaki dobar prilog na tom polju; pa i knjiga »Istorija telesnog vežbanja« od br. prof. Mudrinića, po svojoj svrsi kojoj je namenjena, sa služi svaku i najlepšu pažnju. Sama knjiga nije pisana s nekom znanstvenom pretenzijom, čime pak nimalo ne gubi od svoje vrednosti, jer je po svom sastavu, obradi, prikazivanju i lakom stilu pristupačna i najširim slojevima, podjednako zanimljiva i poučna koli za školovanog toli za neškolovanog. To je, za naše današnje potrebe, besumnje, jedna neosporna odlika ove knjige, koja će svakako vrlo dobro poslužiti u našem Sokolstvu svakome, koji želi da upotpuni svoje znanje o telesnom vežbanju i njegovom razviku. Po svojoj sadržini kao i opremi, knjiga će naročito korisno poslužiti svemu našem članstvu, pogotovo u različitim prednjačkim tečajevima, osobito prednjačima, a i samim nastavnicima gimnastike naših srednjih zavoda kao dobro pomagalo pri njihovom nastavničkom radu na fizičkom vaspitanju. Knjiga je i bogato ilustrovanja. Uvezana u platneni povez stoji 50— Din. — Ovu, zaista dobru knjigu, toplo preporučamo.

Dr. Jozef Scheiner. Pretsednik prosvetnog odbora ČOS br. Antonin Krejči napisao je malu ali dobru priručnu knjižicu o pokojnom starešini ČOS dr. Jozefu Scheineru. U kratkim ali dubokim obrisima ocrtao je velebni lik velikog sokolskog borca kao čoveka, sokolskog radnika i borca za slobodu naroda. Uvereni smo, da će ova knjižica baš zbog svoje stručnosti i odlične sadržine dobro poslužiti ne samo društvenim prosvetarima u čehoslovačkim sokolskim društvima, već također i našim prosvetarima za predavanja o bratu dr. Scheineru.

*Akademija je uspjela i moralno i materijalno, tek šteta što nije bilo više posetilaca. Akademiji je prisustvovala i br. dr. Julije Matković, jedan od osnivača bakarskog Sokola, koji je pred 25 g. bio prvi prednjak i načelnik ovoga društva. — St. J.

SOKOLSKO DRUŠTVO PAG.

U dopunu proslave 100 godišnjice rođenja neumrlog sokolskog apostola dra. Miroslava Tyrša, održalo je Sokolsko društvo na drugi dan Uskrsa svečanu akademiju. — Dosta vremena pre akademije društvo se s intenzivnošću pripremalo na što dostojniju proslavu slavnog neimara M. Tyrša. Članovi vežbači, naraštaj i podmladak uložili su sav trud i dobru volju u radu za što bolji uspeh svečane akademije. S naročitom predanošću i sokolskom tačnošću dolazili su redovito na vežbe pa su zaslužili potpuno divljenje ne samo sa strane Sokola, nego i sa strane ostalog građanstva. S čvrstom voljom i sokolskom ljubavlju pristupili su akademiji da široj publici prikažu veličinu sokolske duše i čistotu sokolske ideje. — Sve vežbe bile su izvedene disciplinovano i sa pravom priznatošću. — Značaj i veličina ove akademije iziskivali su veće interesovanje sa strane mesnog Sokolstva i građanstva, no nažalost primećujemo, da je poset bio skoro nikakav. Nekoji se obaraju na postojeću krizu, pa bi time hteli opravdati izostanak, ali ipak ima u mestu i boljih mogućnika i među činovništvom i građanstvom, koji su barem par dinara mogli odvojiti od drugih troškova u korist akademije, tim pre da je to bila ujedno jedina lepo priredena zabava u mesecu marta. — J. U.

SOKOLSKO DRUŠTVO GRIZANE-BELGRAD.

Sokolsko društvo Grizane-Belgrad u Grizanima održalo je dana 28 marta o. g. svečanu akademiju u spomen 100 godišnjice rođenja osnivača i tvorca slavnog Sokolstva brata dra. Miroslava Tyrša. — U dupko punoj dvorani narodne osnovne škole gde je akademija održana spontano se manifestiralo geniju i osnivaču naše velike i moćne sveslovenske organizacije. — Predavanje o bratu dru. Miroslavu Tyršu održao je brat starešina Ivo Knez. — Oertao je ogroman uticaj njegovog delovanja na celokupno Slovenstvo, a napose Sokolstvo. — Iza predavanja brata starešine nastupile su sve kategorije članstva s prostim vežbama, a muško članstvo još i na

spravama. — Deca su su odlično vežbala, koli muška, toli i ženska, a naročito su se isticala ženska deca sa svojim precizno izvedenim vežbama, a isto tako muška deca kod vežbe sa zastavicama. — Muški naraštaj pokazao je i ovog puta, kao što je na akademiji održanoj u prošloj godini, da je dorasao svome velikom zadatku. — Vežbe su izveli skladno i bez pogrešaka. — Muško članstvo nastupilo je s praskim vežbama, koje su izvedene vrlo lepo. — Vežbe na spravama izvali su izvan svakog očekivanja. — Ova odlična proslava bila je završena sa srdačnim »Slava neumrlog osnivaču slavnog Sokolstva dru. Miroslavu Tyršu. — I. M.

Župa Šibenik - Zadar

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVI-GRAD.

Sokolsko društvo priredilo je 3 o. m. na vrlo svečan način akademiju u proslavu stogodišnjice rođenja osnivača Sokolstva br. dra. M. Tyrša. Akademija je započela sokolskom koračnicom. Br. Oštrić održao je iscrpno predavanje o životu i radu Tyrša, prikazavši svestrano njegov ideološki i organizatorski rad, kao osnivača sokolskog pokreta. Prisutni su uz veliko razumevanje i oduševljenje klicali »Slava Tyršu«. Zatim je tamburaška sekcija otisivala birane komade svoga programa na opće zadovoljstvo prisutnih. Od mnogih tačaka spominjemo samo glazbenu sliku »U posavskoj šumi«, koja je vrlo dobro uspjela. Odlično je odvežbana vežba »Hej Slovenie«. Hvale vredna tačka u programu bila je »Deca i leptir«, koja je sve iznadila, te se je ista na želju prisutnih opetovala. Proslava je završila državnim himnom uz veliko oduševljenje prisutnih. Poset je bio izvanredan, tako, da je sva društvena dvorana bila puna što članstva što drugog općinstva.

SOKOLSKO DRUŠTVO MANDALINA.

Sokolsko društvo Mandalina proslavilo je 5 marta na osobit način 100 godišnjicu rođenja brata dra. Mir. Tyrša. Za ovu proslavu sestre i braća bili su pripremljeni predavanjima i nagovorima tako, da je svaki član bio svesan velikog događaja, koji Sokolstvo slavi i kod nas i u celom slovenskom svetu. 5 marta navečer priredio je mandalinski Soko svečanu akademiju u dvorani osnovne škole s vrlo bitnim i bogatim programom. Akade-

mija je uspjela veoma dobro. Dvorana je bila puna, a sedala sva zapremljena. Brat Vlahović u proslavu i pesmi istakao je uticaj i plodove Tyrševa sokolskog rada na uzgoj, prosvetu i narodnu svest Slovena.

Dosta teško prikazivanje »Moć žrtve« iz današnjeg života našeg naroda u Istri, polučilo je velik uspeh. Treba uzeti u obzir, da su dilemanti Sokola većinom početnici i da je u prikazivanju sudelovalo 14 dece. Za ovako lep uspeh predstave zahvaliti je sestri prosvetarki Brani, dobroj volji i marljivosti dilemanata. I sve vežbe su zadovoljile prisutne, jer su bile izvedene tačno i skladno što je zasloga članova tehničkog odbora. Izgleda da će se »Moć žrtve« opetovati. U mandalinskom Sokolu vežbaju redovito sve kategorije praške vežbe, a do koji dan počeo i starija braća. Veliko je pitanje sudelovanje članova Sokolskog društva Mandalina na IX svesokolskom sletu u Pragu radi siromaštine i oskudice. Valjda će kr. vlada i brat. Savez pripomoći novčano i besplatnom vožnjom vežbače, koji se celu godinu nesebično i požrtvovno posvećuju redovitom vežbanju i plemenitom sokolskom radu.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO POPOVAČA.

Društveni prednjački tečaj.

Sokolsko društvo Popovača, jedno od najmlađih društava u župi, održalo je svoj društveni tečaj od konca oktobra 1931 god. do druge polovine meseca januara o. g. Tečaj se je održavao samo kroz večernje satove, pošto su braća predavači, a i polaznici tečaja preko dana bili zauzeti svojim dužnostima.

Predavači su bili: za sokolsku misao brat dr. Ivan Babić, za istoriju gimnastike i Sokolstva te organizaciju brat Josip Sever, za upravu i administraciju brat Marko Antonić, za sustav i metodu brat Srećko Biluš, za anatomiju, filozofiju, higijenu i prvu pomoć brat dr. Slavko Pollak.

Dana 20 marta o. g. održani su ispiti pred komisijom, koju su sačinjavali br. Stanko Tončić, član T. O. župe Zagreb, kao predjednik i gorepomenuta braća predavači, kao članovi komisije.

Ispit su položili sestre: Eva Pavlič (76, 50 tačaka) i Dragica Jušić (62, 50), braća Josip Kousek (68, 50) i Ivan Šimunec (66, 75). S. B.

SOKOLSKO DRUŠTVO SISAK.

Dana 10 aprila o. g. održana je čajanka povodom 82 godišnjice predjednika br. T. G. Masaryka. Ova čajanka je najuspešija od svih dosadašnjih i ujedno najbrojnije posećena. Prisutne goste, braću i sestre pozdravio je brat prosvetar N. Bačić, pa je podelio reč bratu dru. S. Patakiju koji je imao da govori o T. G. Masaryku. Predavač je prikazao u krupnim potezima sav Masarykov rad, otkako je počeo javno da radi do dana današnjega. Zatim je Glazbeno društvo realne gimnazije izvelo nekoliko glazbenih tačaka pod vodstvom svoga dirigenta Fukea, učenika VIII razreda. Učenik istoga razreda S. Grozaj pevao je 3 češke pesme uz pratnju glasnika. Sve je bilo izvedeno veoma skladno i na opće zadovoljstvo svih prisutnih.

SOKOLSKO DRUŠTVO KRAPINA.

Dne 5 marta svečano je proslavljena i u našem društvu 100 godišnjica rođenja neumrlog Tyrša. Posle lepo izvedenih prigodnih deklamacija sokolske dece održao je iscrpno predavanje o celokupnom radu sokolskog velikana društveni prosvetar br. dr. Mirko Crkvenec. Čitaoničke prostorije društva bile su pune slušatelja, koji su pažljivo slušali zanimiva izlaganja predavača i deklamatore. Na tu je svečanost došlo i više braće iz Sokolske župe Začretje, na čelu sa svojim starešinom br. Petrom Blazinićem. Posle službenog dela razvilo se ugodno drugarsko veče, koje se od unatrag par meseci svake subote održava.

Sokolski dom. Već se je od unatrag više decenija zapazala u Krapini velika potreba da se sagradi društveni dom. Najviše zaslugom naš Sokola došlo je konačno tamo pred desetak godina do gradnje. Sokol je uložio ceo svoj imetak, pa je uz doprinose i ostalih društava te dobrovoljnim doprinosima dignut dom, koji je dobio ime »Gajev dom«. No pre nego je isti mogao biti potpuno dogotovljen, poradi nestašice sredstava za dovršenje, dopao je privatnih ruku. Osnivanjem Sokol. društva unutar SSKJ uzeo je ovo u tom privatnom domu u najam prostorije i istovremeno poduzelo korake na sve strane da se taj dom u koji je utrošeno do blizu 1 mil. dinara otkupi za Sokol. društvo i dogotovi za kojih 400.000 dinara. Kako dosad nije društvo uspjelo da to postigne, a vlasnici nakon više otkaza odlučile da s da-

nom 1 maja dom zatvore, ostaće društvo bez prostorija, jer podesnih drugih u mestu nema. Dode li zaista do toga, a to je neizbežno ne dode li do čega konkretnoga u pogledu otkupa delovaće to kobno ne samo za naše društvo nego i na Sokolstvo celoga Hrv. Zagorja, kojemu je sedište okružja u Krapini i koje po svom centralnom položaju u Hrv. Zagorju treba da bude vodič u sokolskoj akciji. Na merodavnima je da ne dopuste da do toga dode. (Vidi poslednji zapisnik sednice saveznog izvršnog odbora u prošlom broju Sokolskog Glasnika! Op. ur.) — Relja.

Širite sokolsku štampu

„Sokolski Glasnik“
„Soko“
„Sokolić“ i
Našu „Radost“

Sokolske zastave po sniženim cenama!

Zbog konkursa bivše firme J. Neškudla u Ljubljani, čije je aktivno imanje prodato na javnoj dražbi, i budući nam je uspjelo da dobijemo svu stečajnu masu, u stanju smo da nudimo nekoliko komada sokolskih zastava uz veoma snižene cene. Ove su se zastave nalazile, neizgotovljene, među predmetima stečajne mase, pa da ih se već jednom oslobodimo, rado ćemo ih otpustiti po vanredno prihvatljivim cenama:

1 sokolska zastava od čiste svile, ptica soko svilom vezena, u svih osam uglova svilom vezena narodna ornamentika, natpis SOKOLSKO DRUŠTVO oko zastave pozlaćene reze (cena ovoj zastavi bila je za vreme firme J. Neškudla dok nije pala pod stečaj 8000.— Din), sada je nudimo za 1500.— Din.

1 sokolska zastava, jedna strana od crvene svile sa svilom i zlatom vezanim ukrasima, druga strana i sve ostalo po želji u jednostavnoj izradbi, cena ca. 2500.— Din.

1 naraštajska zastava od vune, natpisi vezeni svilom, svilom vezeni ukrasi u svih osam čokova, oko zastave reze, cena 700.—.

Spomenute su zastave izrađene u kvaliteti, kao što ju je dobavljala bivša firma J. Neškudla u Ljubljani, stoga ne možemo za kakvoću preuzeti nikakvu garanciju! — Ove zastave šaljemo na želju neobavezno na ogled!

Ujedno slobodni smo javiti, da smo cene svima vrstama zastava duboko snižili, pak ne važe više cene, koje smo lanjsko godine objavili!

Tražite ponude i nacrti!

Josip Hafner d. z. o. z.
zavod za umetno vezenje i kovinsku industriju
Ljubljana, Prisojna ulica 5 (Tabor)

Iv. Brunčič

pleskar in ličar

se toplo priporoča vsem
cenj. naročnikom. — Delo
solidno! — Cene zmerni!

TELEFON št. 3476
Ljubljana
Koledvorska ulica 23

Trgovina sokolskih potrepština i krojačka dvorana

Grga Horvatek

Dobavljač Saveza Sokola kralj. Jugoslavije

ZAGREB

FRANKOPANSKA ULICA 9

Izrađujem sve vrste propisanih sokolskih svečanih i vježbačkih odijela, za sve kategorije muško i žensko članstvo. Prodaja svih sokolskih potrepština uz vrlo umjerene cijene. — Robu razaslijem pouzdem. Vanjskim društvima obavljam brzu otpremu.

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREPŠTINA

Branko Palčić

Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Brzovjavni naslov: „Trikotaža“ Zagreb ★ Telefon interurban 26-77

Izrađujem sve vrste sokolskih potrepština za javni i izletni nastup svih kategorija našega članstva i to tačno prema propisu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike u originalnim bojama propisanih odijela nalaze se u knjizi „Organizacija Saveza SKJ“. — Zastjevažite cjenike i prospekte. — Cijene vrlo umjerene, a za tačnu i solidnu izradbu jamčim.

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u »Sokolskom Glasniku«!

RUDE IN KOVINE

D. D.
LJUBLJANA, MASARYKOVA CESTA 15

Naslov za brzovjavke: Rude
Telefon interurban št. 2827

En gros:

svinec, cink, cin, aluminij, baker, cinkova pločevina, svinčena pločevina, pocinkana železna pločevina, cinkova belica (izdelek Cinkarne, d. d., Celje), barve, žveplenokisla gлина, aluminijev hidrad, bakrena galica, cinkov prah, katran, stare kovine, kovinasti ostanci, rude vseh vrst

TVORNICA TELOVADNEGA
IN SPORTNEGA ORODJA
J. O R A Ž E M

R I B N I C A
N A D O L E N J S K E M
D R A V I S K A B A N O V I N A

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspisava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, ugojnjog i propagandističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisijska prodaja odora sviju kategorija

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POSTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.831

ZAHTJEVAJTE CENIK